

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
205. (1271.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3084 ▲
1 amerikai dollár	3,1135 ▲
100 magyar forint	1,5596 ▲

Aktuális

3

Három kormányfőjelöltje is van már az ellenzéknek

Legalább három miniszterelnök-jelöltünk is van arra az esetre, ha a bizalmatlansági indítványt megszavazza a parlament és a Boc-kormánynek mennie kell – jelentette tegnap Crin Antonescu liberális pártelnök.

Kultúra

8

Össztánc Székelyudvarhelyen

Népi hagyományokra épülő táncfesztivál első kiadása indul Székelyudvarhelyen Össztánc – Ősszel néven. Több rangos táncgyűttes, előadó és zenekar is fellép majd a Küküllő-parti városban, köztük a budapesti Csík Zenekar is.

Média

9

S.O.S. sajtószabadság?

Két helyet (54.-ről 52.-re) esett vissza Románia a Ríporterek Határok Nélkül szervezet napokban közzétett statisztikájában, amely az országokat a sajtószabadság érvényesülése szerint rangsorolja.

Vezércikk

3

Kérdést szülő kérdés

Megválaszolatlan kérdés az is, hogy a tavaly novemberben végzett lehallgatások anyaga miért éppen most vált nyilvánossá, amikor az ellenzék

Bogdán Tibor

benyújtotta a kormány elleni bizalmatlansági indítványt. A lehetséges válaszok egyike: így akarják lejártni (Vintu cimboráiként) a kormánybuktatási szándék kezdeményezőit. ▶

Kell-e a több tornaóra?

*Minőségi ugrás nélkül nem sokat ér a testnevelési órák számának javasolt növelése***Tornaóra-vita. A szakemberek, tanárok, szülők egyhangú véleménye szerint a mennyiségi növekedést minőségi ugrásnak kell megelőznie** Fotó: ÚMSZ/archív

Heti háromszor kötelező jelleggel sportolnak a diákok, ha parlament is elfogadja a nagyobbik kormánypárt törvénykezdeményezését. A lapunk által kérdezett szakértők szerint valóban sürgető a sportoktatás radikális reformja, mert a hazai fiatalok egészségi állapota aggasztóan romlik. A hogyanról azonban megoszlanak a vélemények. Akadnak, akik a versenysportokat támogatják, de sokan úgy gondolják, minél több gyerek megmozgatása a cél. **7. oldal ▶**

Az IMF nem enged a 16-ból?

ÚMSZ

▶ A Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége megegyezésre jutott a kormánnyal a jövő évi költségvetés-tervezetettel illetően, ennek pedig tiszteletben kell tartania a szükséges kiigazításokat – nyilatkozta tegnap késő délután Jeffrey Franks, az IMF romániai küldöttségének vezetője. A minimálbér emelésére vonatkozó javaslatokra úgy reagált: bármilyen döntéshozatal előtt tüzetesen meg kell vizsgálni az intézkedésnek a gazdaságra gyakorolt hatását, nehogy káros következményeket vonjon maga után. **6. oldal ▶**

Mihai Tănăsescu, Románia képviselője a Valutaalapnál

Fotó: Mediafax

Áfacsökkentés – vaktában

ÚMSZ

▶ Már máától öt százalékkal csökkenhet az alapélelmiszerek áfája, ha az államfő kihirdetné az erről szóló, kedden elfogadott törvénymódosítást. Nem így történik azonban, mert a nagyobbik kormánypárt azt állítja, képviselőik „tévedésből” szavazták meg az áfacsökkentést és a 2000 lejnél kisebb nyugdíjak adómentességét. Ezt az élelmiszeripari munkáltatók is bánják, mert így egy darabig el tudnák kerülni a drágításokat. **3. és 6. oldal ▶**

HIRDETÉS

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY
www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diák vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

részletek a média oldalon

Röviden

Választójog a határon túli magyaroknak?

A választójoggal kapcsolatos szabályozást, beleértve a korlátozásokat is, kétharmados törvényben kell szabályozni; ez megnyitja a vita lehetőségét a határon túli magyarok választójogának kérdéséről is – ismertette tegnap a parlament alkotmány-előkészítő eseti bizottsága alapvető jogok és kötelességek munkacsoportjának álláspontját a fideszes Gulyás Gergely. Álláspontja szerint indokolt, hogy a határon túli magyarok választójogot kapjanak valamilyen formában.

Az Európa Tanács a romák jogairól

A romák társadalmi befogadásáért ugyan a lakóhely országai viselik a fő felelősséget, a közelmúlt eseményei rámutattak arra, hogy a határokon átnyúló következmények miatt összeurópai válaszokra is szükség van – olvasható abban a közös nyilatkozatban, amelyet tegnap fogadtak el Strasbourghban, a 47 országot tömörítő Európa Tanács által szervezett konferencián. Az aláírók megállapodtak abban, hogy európai képzési programot állítanak össze roma mediátorok számára, képzésük pedig az Európa Tanács ifjúsági központjaiban, Strasbourghban és Budapesten összpontosul majd.

Huszonnégyszáz új bíboros

XVI. Benedek pápa 24 új bíborost nevezett ki tegnap. Az új bíborosok közül húszan 80 év alattiak, tehát részt vehetnek a konklávéban, azaz a pápaválasztás titkos ülésén.

Szerencsés repülőgép-baleset Párizsban

Huszonnégyszáz utas megsérült tegnap a párizsi Roissy repülőterén, amikor leszállás közben balesetet szenvedett egy vietnami utasszállító repülőgép. Nyolc embert kórházba szállítottak.

Iráni határsértőket fogtak Óbébnél

Tizenennyolc illegális iráni bevándorlót fogtak el a határőrök tegnap virradó éjszaka Temesvár közelében, Óbébnél. A határsértők, akik között hét kiskorú is van, Magyarországra akartak átjutni. Őrizetbe vettek két román állampolgárt is, akiket embercsempészettel gyanúsítanak.

Bizalmatlanok a zágrábi kormánnyal szemben

Bizalmatlansági indítványt terjesztett be tegnap a horvát kabinet ellen a legnagyobb ellenzéki párt, amely korrupció és

gazdasági problémák miatt akarja megfosztani hatalmától a konzervatív kormánykoalíciót. A Horvát Szociáldemokrata Párt a Horvát Demokratikus Közösség vezette kormánykoalíciót tartja felelősnek az országot sújtó gazdasági problémákért és az állami vállalatoknál kirobbant korrupciós botrányokért. Jadranka Kosor (képünkön) és kormánya szűk többséggel rendelkezik a horvát parlamentben.

Szemét a Vezúvnál

Gy. Z.

A Vezúvot is fenyegeti Nápolyban a szemétdömp, a helyzet óráról órára rosszabbodik. A dél-olaszországi város lakossága az ellen tiltakozik, hogy újabb lerakó létesüljön a hegy lábánál, a nemzeti park közelében, ezért úttorlaszokat emelnek a szemét elszállításának megakadályozására. Tegnapra mintegy 850 tonna

Buenos Aires-i szeméthegek

Az argentin fővárosban mintegy 20 ezer tonna szemét halmozódott fel az utóbbi napokban a szemétkerakók dolgozóinak sztrájkja miatt, amely csaknem 14 millió embert érintett.

szemét halmozódott fel. Nápolyban egyre sűrűbbek a zavargások, a tömegkonténereket gyújtott fel, s a tervezett szemétkerakónál, a közeli Terzigno városhoz tartozó területen súlyos ösztörcsapásokra

is sor került. Nápolyban két éve már kialakult egy, a mostanihoz hasonló vészhelyzet, mert a hulladék-tározók telítődtek, a lakosság pedig ellenezte újabb területek használatba vételét. ◀

Nápoly külvárosaiban rendőrök fékeztek meg a randalírozó tömeget

Segítő kéz az Európai Uniótól

MTI

Magyarország az uniós strukturális alapokat, illetve a vidékfejlesztést szolgáló pénzeket is igénybe veheti a vörösiszap-katasztrófa okozta károk enyhítésére, ha a kormányzat ezt kiemelt prioritásnak tekinti – mondta Krisztalina Georgieva,

az Európai Bizottság katasztrófavédelmi és humanitárius segítségnyújtási ügyekben illetékes biztosa Strasbourghban. Bár az Európai Parlament vitájában többen úgy vélték, hogy az alap kifejezetten csak természeti katasztrófák esetén vehető igénybe, Georgieva rámutatott annak a helyzetnek az ellentmondásos-

ságára, hogy miközben az uniós végrehajtó testületnek vannak eszközei a pakisztáni árvíz-katasztrófa áldozatainak megsegítésére, ilyen jellegű szerencsétlenség esetén a szolidaritási alap nem használható fel. „Valamilyen módon azonban kell tudni segítő kezet nyújtani a bajba jutottaknak” – tette hozzá. ◀

Felszabadított benzintárolók

Hírösszefoglaló

A francia elnök tegnap elrendelte a nyugdíjreform ellen tüntetők által elfoglalt olajtárolók szabaddá tételét „a helyzet mielőbbi normalizálása érdekében”. „Több millió honfitársunk számára a közlekedés életbe vágó kérdés. Alapvető szabadságról van szó. Az utóbbi napokban sok francia életét keserítették meg az üzemanyag-ellátási problémák, amelyek elérték a benzintárolók egy részét” – indokolta döntését Nicolas Sarkozy a kormányülés után. Korábban Brice Hortefeux belügyminiszter közölte, hogy az elmúlt éjszaka folyamán rendőrök vezényeltek három nagy üzemanyag-tárolóhoz, ahol tiltakozók barikádozták el magukat. A tüntetőktől a hatóságok ellenállás nélkül foglalták vissza a telepeket.

A tüntetők továbbra is elbarikádozva tartják Franciaország mind a 12 olajfinomítóját, amelyek jelentős részében egyáltalán nem folyik termelés. Ezenkívül az ország 219 olajtárolójából kedd estig mintegy húszat foglaltak el a tiltakozók, aminek következményeként a 12 és fél-ezer benzinkút harmadánál ellátási zavarok léptek fel. A kormány már kénytelen volt a stra-

tégiai tárolókhoz is hozzányúlni, amelyek egyébként három hónapra elegendő tartalékkal rendelkeznek.

Az energiaágazat működésének ilyen módon történő akadályozása az elmúlt napokban a szakszervezetek legfőbb nyomásgyakorló eszközévé vált: így akarják ugyanis a szenátusban mára tervezett nyugdíjreform szavazásának az elhalasztását elérni és tárgyalásztalhoz kényszeríteni a kormányt. Sarkozy külön közleményben megismételte, hogy a nyugdíjreformot „végigviszi”. „Természetes, hogy egy demokráciában mindenki kifejezhesse aggodalmait, illetve egyet nem értését. De bizonyos határokat nem szabad átlépni, s az én dolgom garantálni a közrend tiszteletben tartását” – tette hozzá az elnök, utalva a tüntetésekbe belekeveredett rendbontókra, akik kizárólag a rendőrökkel való összecsapásokat keresték, valamint autót gyújtogattak, kirakatokat törtek be. Kedden a rendőrség szerint 1,1 millióan, a szervezők szerint 3,5 millióan vonultak utcára, mintegy háromszáz városban követelve a nyugdíjreform újratárgyalását. Szeptember óta ez volt a hatodik országos tiltakozónap Franciaországban. ◀

Egyetemfoglalás Bécsben

ÚMSZ

Rendőrök kísérték ki a tüntető diákokat tegnap reggel a bécsi egyetem előző este elfoglalt nagy előadóterméből. Egy szervezett tüntetés után több száz hallgató hatolt be az épületbe, és vélhetően meg akarta ismételni az egy évvel korábbi teremfoglaló akciót. Tavaly október 22-én a felsőoktatási körülményekkel és az oktatás finanszírozásával elégedetlen diákok elfoglalták és 61 napon át megszállva tartották az előadótermet.

Az osztrák rektori konferencia és a hallgatói önkormányzat azért döntött az országos tiltakozónap megrendezése mellett, mert a korábbi diáktüntetések nem vezet-

Enyhítenek a szlovákok

ÚMSZ

A szlovák parlament tegnap első olvasatban elfogadta az államnyelvtörvény módosításának javaslatát, amelyet a jobb-közép koalíciós kormány terjesztett a képviselők elé. A javaslat az eddigi 5000 euróról 2500 euróra csökkentette a pénzbüntetés maximális nagyságát. Daniel Krajcer kulturális miniszter szerint büntetéseket a jövőben csak állami, illetve önkormányzati szervek kaphatnak – azok is csak olyan esetben, ha az állampolgár biztonságát, egészségét, vagyonát veszélyeztető információt nem közölnek állammal –, magánszemélyek nem. Büntetés kiszabása nem kötelező. A testület elutasította Rafael Rafajnak, a Szlovák Nemzeti Párt frakcióvezetőjének javaslatát, hogy a témát vegyék le a napirendről. A törvény végszavazását várhatóan decemberben rendezik meg Pozsonyban. „Sem pénzbírsággal, sem más korlátozással nem sújtja majd a szlovák állampolgársági törvény a kettős állampolgárokat, ha a parlament elfogadja a jogszabály kedden benyújtott koalíciós módosító javaslatát” – írja az Új Szó című pozsonyi napilap tegnap megjelent száma. Az újság úgy tudja: javaslatában a koalíció kiemeli a szlovák állampolgársági törvényből azokat a Fico-kormány idején beépített részeket, amelyek a szlovák állampolgárság elvesztését jelentették, ha valaki más ország állampolgárságát is kérvényezte. Az előző kormány ezzel a magyar állampolgársági törvényre reagált. „Az új szlovák törvény bevezetője definiálja majd a kettős állampolgárságot is” – nyilatkozta az Új Szó-nak Gál Gábor (Híd-Most), a törvény egyik előterjesztője. ◀

A transzparens azt sugallja: a butaság többbe kerül, mint az oktatás

Áfacskentés – vaktában

Cs. P. T.

▶ Tévedés volt – állították tegnap a Demokrat-Liberális Párt (PD-L) vezető politikusai, miután képviselők szavazatai révén a képviselőház kedden elsőprő többséggel elfogadott két olyan törvénymódosítást, amely jelentős mértékben megkönnyítene a kiskeresetűek életét. Az egyik jogszabály szerint 5 százalékra csökken az alapvető élelmiszerek áfája, a másik szerint a 2000 lejnél kisebb nyugdíjak adómentessé válnak. Mivel a képviselőház döntő háza volt, mindkét módosítás már ma érvénybe léphetne, ha az államfő kihirdetné a megszavazott törvényeket.

Mircea Toader, a PD-L alsóházi frakcióvezetője bűnbánó arccal állt a sajtó elé, közölve: máris benyújtottak a parlamentbe két törvénytervezetet, amelyek hatályon kívül helyezik a módosításokat. A politikus magára vállalta a felelősséget a képviselőházban történtekért, arra utalva, hogy frakciótársai az ő kézfelemelését követve szavazták meg „vakon” a tervezeteket. Toader a tévedését úgy magyarázta: azt hitte, elutasításra javasolt törvénykezdeményezésekről szavaz. „Kommunikációs hibáról van szó. A képviselőház főtítkársága rosszul készítette el az elfogadásra, illetve elutasításra javasolt tervezetek listáját” – magyarázta. Toader állítólagos tévedése egyébként kínos helyzetbe hozta a Boc-kabinet három fontos tagját is: a két módosítást Gheorghe Ialomițeanu pénzügyminiszter, Elena Udrea

A demokrata-liberálisok azt állítják: vakon szavaztak, a frakcióvezető kézfelemelését követve

Fotó: Tofán Levente

fejlesztési miniszter és Ioan Botiș, a munkaügyi tárca vezetője is megszavazta.

A képviselőházi „kisiklás” a kormány tegnapi ülésének napirendjén is szerepelt, a történeteket a miniszterelnök „hibasorozatnak” nevezte. Sajtóértesülések szerint Emil Boc az államfő tanácsát is kikéri majd arról, hogyan hozzák helyre a koalíció politikusai által elkövetett hibát.

A két módosítást ugyanis nemcsak a nagyobbik kormánypárt képviselői, hanem az RMDSZ-frakció is megszavazta. „A mi

szavazatunk nem volt tévedés. Egyszerűen következetesek voltunk önmagunkhoz” – magyarázta lapunknak Máté András frakció-vezetőhelyettes. Emlékeztette, hogy az RMDSZ már a nyári áfaemeléskor közölte, azt szeretnék, ha az alapélelmiszerek hozzáadottérték-adója csökkenne. „Azt is többször mondtuk, hogy nem értünk egyet a kisnyugdíjak megadóztatásával” – tette hozzá. Felvetésünkre, miszerint 2000 lej nem számít kisnyugdíjnak, a képviselő azzal érvelt: jóval többen kapnak 1000 lej alatti ösz-

szegyet, mint 1000 és 2000 lej közötti nyugdíjat. „En is elleneztem volna ezt a javaslatot, ha tudnám, hogy kivitelezését a költségvetés nem bírja meg. De meg kell bírnia, hiszen maga a pénzügyminiszter is megszavazta” – tette hozzá Máté.

Az RMDSZ-frakció eljárásával Markó Béla szövetségi elnök sem értett egyet. „A szándék jó, ám az alapélelmiszerek áfájának csökkentését az ország költségvetése nem bírja meg” – nyilatkozta a kormányfőhelyettes tegnap este az *Evenimentul zilei*nek. ◀

Szabadult Ioana Maria Vlas

ÚMSZ

▶ Több mint ezer napot engedett el a Prahova megyei törvényszék Ioana Maria Vlas büntetéséből, amikor tegnap feltételesen szabadlábra bocsátotta az Országos Befektetési Alap (FNI) ügyében összeállított bűnvádi dosszié tíz év szabadságvesztésre ítélt vádlottját. A határozat ismeretése után Vlas értetlenségének adott hangot afelett, hogy a bíróság további monitorozást látott szükségesnek. „Hét évig mást se csinált a román állam, mint megfigyelt, és ennek ellenére nem talált semmi bizonyítékot ellenem” – fogalmazott. Mint ismert, közvetve a FNI-botrány miatt ül jelenleg előzetes letartóztatásban Sorin Ovidiu Vintu üzletember is, akit azzal gyanúsítanak, hogy megakadályozta a Vlással együtt elítélt Nicolae Popa börtönbüntetésének letöltését. ◀

Ioana Maria Vlas

Három kormányfőjelöltje is van már az ellenzéknek

M. Á. Zs.

▶ Legalább három miniszterelnök-jelöltünk is van arra az esetre, ha a bizalmatlansági indítványt megszavazza a parlament, és a Boc-kormánynak mennie kell – jelentette be tegnap Crin Antonescu liberális pártelnök azt követően, hogy a parlamentben felolvasták a jövő szerdán szavazásra kerülő ellenzéki kezdeményezést. A 14 oldalas bizalmatlansági indítvány 209 aláírója szerint ha megbukik a kormány, legfeljebb fél éven belül előrehozott választásokat kellene szervezni, és újra kellene tárgyalni a Nemzetközi Valutaalappal, a Világbankkal és az Európai Bizottsággal kötött megállapodásokat.

Antonescu elmondta, felhatalmazást kapott alakulata országos vezetőségétől, hogy tárgyalásokat folytasson a Szociáldemokrata Párttal (PSD) a pártfüggetlen kormányfő személyéről. „Ellenzéki partnereinkre való tekintettel egyelőre nem hozom nyilvánosságra a kiszemeltjeink kilétét, de annyit elmondhatok, hogy független, elismert, szakmai tapasztalattal rendelkező emberekről van szó, akikre rá lehet bízni az országot a jelenlegi válságos időkben” – jellemezte a PNL jelöltjeit Antonescu. Hozzátette, egyelőre kizárólag a kabinet vezetésével megbízandó független szakértőket „néztek ki”, ha sikerül megegyezni a közös miniszterelnök-jelölt személyét il-

letően, akkor elkezdhetnek tárgyalni a kormány struktúrájáról, amelyet a pártok parlamenti súlya szerint állítanának össze. „Nekünk könnyű dolgunk lesz, mi már felállítottuk árnyékkormányunkat” – fogalmazott a PNL-elnök. Újságírói kérdésre elvetette azt a lehetőséget, hogy Victor Ponta PSD-elnököt elfogadják közös kormányfőnek, és nem volt hajlandó elmondani, hogy a három kiszemelt egyike Klaus Johannis nagyszabású polgármester lenne. A PSD részéről máris megfogalmazódott az az igény, hogy a Boc-kabinetet váltó kormányban az alakulathoz jusson a bel- és pénzügyminisztérium.

A PNL elnöke szerint a bizalmatlansági indítvány sikeressége szempontjából elengedhetetlen az RMDSZ támogatása, és amennyiben a szövetség „átáll”, a PSD és a PNL mellett az RMDSZ-nek is ott a helye a következő kabinetben. Hozzátette: a két ellenzéki alakulat folytatja az egyes kormánypárti honatyák meggyőzését, de az RMDSZ és a nemzeti kisebbségi képviselők támogatásával jelentősen nőne a kezdeményezés sikerének az esélye.

Lakatos Péter, az RMDSZ Bihar megyei képviselője tegnap elismerte, hogy a bizalmatlansági indítványt „jól előkészítették és számos igazságot tartalmaz”, de leszögezte, nem fog átmenni, mert az ellenzék nem rendelkezik elég szavazattal. ◀

Szabad március 15-ét kér az MPP

Kovács Zsolt

▶ Március 15-e hivatalos ünneppé nyilvánítását és autonómiaügyben Európa tanácsi jelentéstevőt kér a Magyar Polgári Párt (MPP) háromszéki szervezete. Kulcsár Terza József, az alakulat megyei elnöke bejelentette: önkormányzati képviselők benyújtják azokat a tanácshatározat-tervezeteket, amelyek elfogadását a Székelyföldi Önkormányzati Nagygyűlés (SZÓN) résztvevői szorgalmazták. Elmondta, az egyik tervezetük szerint az önkormányzatok helyi jellegű ünneppé, így munkaszüneti nappá tennék március 15-ét, illetve a települések napját. Az MPP ugyanakkor kérné az Európai Tanácsot, hogy az nevezzen ki jelentéstevőt a székelyföldi autonómiaigény kivizsgálására, majd annak jelentése alapján fogalmazzon meg ajánlást Románia kormánya és parlamentje felé. A harmadik SZÓN-határozat, miszerint a magyar nyelvet hivatalos rangra kellene emelni Székelyföldön, nem tartozik az önkormányzatok hatáskörébe, ehhez törvénymódosításra van szükség, mondta az MPP háromszéki elnöke. Hozzátette: első lépésben megkeresik a székelyföldi RMDSZ-képviselőket. Felszólította a székelyföldi polgármestereket, hogy a közigazgatási törvény alapján használják a magyar nyelvet a tanácshatározatokban, nyomtatványokban és gyűléseken. ◀

Kérdést szülő kérdés

Bogdán Tibor

Ha valaki a több százezer kismembert földönfutóvá tevő FNI-botrány után sem tudta volna, akkor most, lehallgatott telefonbeszélgetéseinek sajtóban megjelent közlése alapján mindenképpen meggyőződhetett róla: Sorin Ovidiu Vintu talpig úriember. A földtől a talpigig...

Nem tudni viszont, mennyire úriemberek azok, akik a médiához eljutva nyilvánosságra hozták egy üzletember – legyen az még olyannyira kétes hírű is – magánbeszélgetéseit. Azokból ugyan kiderül, hogy Vintu médiacézárként is legalább olyan primitív zsarnokként gondolkodik, mint annak idején a kommunista párt központi bizottsági sajtóosztálya; bebizonyosodik az is, hogy újságíróit üzleti érdekei kiszolgálóinak, rab-szolgáknak tekinti; hogy legalább olyan alpári, külteki nyelvet használ, és legalább olyannyira csupán a saját érdekeit követi, mint vezető – kormánypárti és ellenzéki – politikusaink; és – ami a legszomorítóbb – nyilvánvalóvá válik, hogy a nem kevés, pénzzel megvásárolt újságíró mindezt szó nélkül lenyeli, alávetik magukat a „tulaj” zsarnoki akaratainak.

Csakhogy a nyilvánosságra hozott – újságírókkal, politikusokkal folytatott – beszélgetések semmilyen törvénybe ütköző dolgot nem tartalmaznak, „csupán” a jó ízléssel, az emberi tartással, no meg a szakmai becsület követelményeivel állnak szöges ellentétben. És legfeljebb a román sajtó színvonalát illusztrálják. Sem a beszélgetőpartnereknek, sem a médiamoguli önkénynek, sem pedig a médiacézár államfő-buktatási szándékának nincs semmi köze a FNI összeomlásáért felelős és Indonéziába szökött Nicolae Popához, illetve a Vintu elleni fővárdhoz, a bűnpártoláshoz, a szövegekből mindössze egy szerkesztőség belső életébe nyervehetünk bepillantást. A „szereplők” nagyot vétektek az újságírói etika ellen, de nem követtek el bűncselekményt, és még kevésbé volt köztük a FNI-hez. Akkor pedig nehezen érthető, hogyan kerülhettek bele ezek a lehallgatásos jegyzőkönyvek Vintu bűnvádi dossziéjába (onnan meg a sajtó hátsóajtóira)? Ha csak nem vesszük figyelembe a hatalmat lejártnál szándékozó sajtókampányokat nemzetbiztonsági fenyegetésnek minősítő, a Cotroceni elnöki palota ideiglenes lakójának kézjegyet magán viselő, szekus időköt idéző dokumentumot... Aminthogy nagy – és megválaszolatlan – kérdés az is, hogy a tavaly novemberben végzett lehallgatások anyaga miért éppen most vált nyilvánossá, amikor az ellenzék benyújtotta a kormány elleni bizalmatlansági indítványt. A lehetséges válaszok egyike – az hogy így akarják lejáratni (Vintu cimboráiként) a kormánybuktatási szándék kezdeményezőit – azonban újabb kérdést szül: ki(k) áll(nak) a lejáratási szándék mögött? Minderre alighanem csak akkor kaphatnánk választ, ha egyszer végre arra is fény derülne: ki(k)nek a „jóvótából” (és a szolgálattában) kerülhetnek a nyilvánosság elé – a többnyire különféle hatalmi érdekek szempontjából igen jól időzítve – folyamatban lévő bűnvádi eljárások dossziéiban szereplő, jogállamban szigorúan bizalmasnak minősülő dokumentumok?

Román lapszemle

A gazdasági válság miatt két év alatt felére csökkent a megkötött házasságok száma. (Gándul) ▶ Leáldozott a Bulgáriában forgalomba íratott autók piaca, ugyanis a szófiai hatóságok a környezetvédelmi adó megemelését tervezik a régebbi gépkocsik esetében. (România liberă) ▶ Az Egyesült Államok bukaresti nagykövetsége a You tube fájlmegeosztó honlapra és a Facebook adatlapjára is feltette azt a videofilmet, amelyben a Vizumlottóhoz kapcsolódó csalásokra hívja fel a figyelmet. (Adevărul)

Világbank: a lemaradás okai

Miért maradt le Románia a gazdasági és társadalmi élet minden területén – erre a kérdésre keresi a választ a Világbank legutóbbi jelentésében.

ÚMSZ

Romániában az élet minden területének elpolitizálása és a szervezetlenség a legfőbb akadálya az ország fejlődésének – vonható le az általános következtetés a Világbank Romániaival foglalkozó jelentésében, amely mindenekelőtt két igen fontos területtel foglalkozik: az oktatással és a közigazgatással.

Iskolások többéves lemaradása

A 15 éves romániai tanulók tudásszintje alacsonyabb az uniós tagállamok hasonló korú fiataljainak átlagához képest. A tudományok tekintetében általában egy év, ezen belül a matematika területén két év a román tanulók lemaradása, az anyanyelven való olvasást illetően pedig három évet kellene behozniuk uniós „osztálytársaikkhoz” képest. Romániában az egyetem előtti

oktatásszínvonal a semmit sem emelkedett az elmúlt esztendőben, annak ellenére, hogy az oktatás tanulónkénti állami költségei a 2000. évi 1 416 lejről tavalyi év végére 3 868 lejre nőttek.

Mindennek alapján a világbanki szakértők arra kéri fel a szakminisztériumot, hogy fordítson nagyobb figyelmet az oktatás minőségére, egyben figyelmeztetnek: „az államok csak azt követően gazdagodhatnak meg, hogy beruháznak a munkaerő képzésébe. A gazdaság a fizikai és emberi tőkébe való együttes beruházás együttes eredménye”.

A Világbank felrója azt is a román illetékeseknek, hogy az oktatás decentralizációja egy helyben topog, a folyamat előmozdításához a szakminisztériumon belül sem alakítottak ki megfelelő struktúrákat. Az oktatási tárca jelenlegi struktúrája működésképtelen, hiányzik a különböző – országos, regionális és helyi – szinteket

felölő munkamegosztás, ezért arra sincs lehetőség, hogy megállapítsák és felelősségre vonják az oktatási folyamat kudarcaiért vétkező hatóságokat illetve személyeket. A decentralizációhoz a minisztériumnak nem kellene megvárnia az oktatási törvény elfogadását, hanem alkalmaznia kellene a jelenlegi törvény azon elemeit, amelyek lehetővé teszik a folyamat beindítását és kiterjesztését.

Elpolitizált, bürokratikus rendszer

A világbanki elemzők figyelmét nem kerülte el a romániai oktatás elpolitizáltsága sem. Felróják egyebek között azt, hogy mind a miniszter, mind beosztott vezető káderei politikai pártok színeit képviselik. „A romániai oktatási rendszer számára a kormány általános politikai kiegyensúlyozatlanságának és a rendszer nagyfokú elpolitizálásának kombinációja komoly veszélyt jelent” – állapítják meg a szerzők, akik arról is említést tesznek, hogy a szakminisztérium élén az utóbbi négy év során öt miniszter váltotta egymást, kö-

zülük három is kudarcot vallott az oktatási törvény elfogadtatásával. Mindez számottevő mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a romániai oktatási folyamat tartalmi és minőségi szempontból nem felel meg a gazdasági követelményeknek.

A szaktárca ugyanakkor komoly nehézségeket okoz az uniós strukturális pénzalapok lehívása, a szerzők ezért olyan szakosított egység létrehozását javasolják a minisztériumon belül, amely magára vállalja az európai uniós pénzalapok megfelelő bevonását. A Világbank szakértői egyben úgy vélik, a romániai tanulók létszámához képest túl sok a tanerő és az iskola. Ugyanakkor említést tesznek a rendszert átszövő bürokráciáról, bírálják az oktatási kutatómunka eredménytelenségét, és felelőssé teszik a tárcát azért, hogy nem képes betölteni a rendszeren belül rá háruló stratégiai szerepet.

Tervezés nélküli döntések

A közigazgatás tekintetében a világbanki szakértők mindenekelőtt azt róják fel a

Boc-kormányra, hogy „kétes értékű és megalapozatlan döntéseket hoz az adópolitika tekintetében”. Mindezt ezek az intézkedések gyakorlatilag megvalósíthatatlannak. A kormány anélkül fogad el politikai döntéseket, hogy konkrétan elemezné azok finanszírozási lehetőségeit és a közügyekre gyakorolt kihatásait; a Boc-kabinet „helyben, minden tervezés nélkül” dönt.

A kialakult helyzetért nem kevés felelősség terheli a kormány-főtitkárságot, „amely teljességgel szervezetlenül, megfelelően képzett szakemberek nélkül működik”, olyan fontos területek esetében is, mint a mezőgazdaság, az egészségvédelem, az oktatás. A miniszterelnök képtelen megbirkózni a ráháruló feladatok sokaságával, a műszaki és adminisztrációs teendők minden idejét felémésztik, miközben a kormány közvetlen alárendeltségében működő nagyszámú ügynökség miatt gyakoriak a párhuzamosságok, az egyes tárcák hatáskörei fedik egymást.

Jóllehet Romániában „adottak a hatékony közigazgatást biztosító törvé-

nyek, valamint intézmények, a végrehajtás minősége igen gyenge”. Mindennek okát a Világbank hat tényszerűen jelölte meg, rámutatva a politikai és adózási természetű döntések közötti egyeztetés hiányára, a közigazgatás-politikai viták gyenge minőségére, e magalapozott döntések helyét átvevő rögtönzött lépések túlnyomó többségére, az elfogadott politikák hatékonyságát felmérő intézkedések mellőzésére, a kabinet közigazgatás-politikai funkciójának szervezetlenségére, a kormány központi apparátusának szervezési hiányosságaira.

Románia lemaradásának fontos okát képezi az is, hogy az ország nem rendelkezik több évre szóló költségvetéssel, ezért a minisztériumok időnként rádöbbennek arra, hogy nincs pénzügyi programjuk végrehajtásához. A törvénytervezetek kidolgozásánál ugyan is nem számítják ki azok gyakorlatba ültetésének többéves költségeit, így a megfelelő tárcák sok szabályozásához nincs elegendő pénz – sorolják a kormányzás további hiányosságait a világbanki elemzők. ◀

Költségvetési „vérfürdő” Nagy-Britanniában

Jön a fejszés ember – ezzel a visszatevő szalagcímmel adják meg a brit lapok a hangulati előkészítést a békeidőben példátlan költségvetési „vérfürdőnek”.

ÚMSZ

A hagyományos brit fogalmazási önmérséklettel hivatalosan csak „kiadási felülvizsgálatnak” nevezett takarékosági program minden előrejelzés szerint olyan mértékű költségvetési lefaragásokat tartalmaz, amilyeneket a britek a II. világháború utáni szűkös évek óta nem éltek át.

A „fejszés ember”, vagyis George Osborne pénzügyminiszter – aki képzeletbeli szekercéjével majd lehasogatja a finanszírozhatatlannak ítélt kiadásokat – már jó ideje hozzákezdett a közvélemény felkészítéséhez. A konzervatív párti tárcavezető a *Financial Times* című gazdaság napilapnak már a nyáron azt nyilatkozta, hogy a tavaszi parlamenti választásokon hatalomra került konzervatív-liberális kormánykoalíció „különböző szekrényekben mindenféle csontvázakra lel”, mivel a Munkáspárt vezette előző kormány „abszolút borzalmas közfinanszírozási helyzetben” hagyta utódjára az országot.

David Cameron, a Konzervatív Párt vezére, a jelenlegi miniszterelnök már ta-

valy – vagyis jóval a választások előtt – egyenesen annak a veszélyét vetette fel, hogy Nagy-Britanniának esetleg a Nemzetközi Valutaalap (IMF) kell fordulnia segítségért, ha nem történik valamilyen radikális költségvetési kiigazítás. Vagyis a toryk már ellenzékben sem csináltak titkot abból, hogy kormányra kerülésük esetén kemény kézzel nyúlnak hozzá a költségvetéshez.

Az „AAA” féltése

Nagy-Britannia legutóbb 1976-ban, James „Jim” Callaghan munkáspárti kormányának idején volt kénytelen segítséget kérni az IMF-től, miután a font az akkori súlyos gazdasági válságot kísérő piaci bizalomvesztés hatására szabadadásba kezdett. Ezt a brit politika azóta is olyan megalázó gazdaságtörténelmi epizódként tartja számon, amelynek megismétlődését mindenképpen el kell kerülni.

A brit közfinanszírozás jelenleg valóban tarthatatlan helyzetben van. A recessziós brit gazdaság élné- kítésére és a bankok megmentésére fordított csillagá-

A vészharangot meghúzó David Cameron kormányfő (balra) és George Osborne, a „fejszés ember”

szati összegek békeidőben soha nem mért szintre, a hazai össztermék 12 százaléka közelébe duzzasztották a márciussal zárult előző pénzügyi évben a brit államháztartási hiányt, és a deficit a folyó pénzügyi évben is meg fogja haladni a 10 százalékot.

A helyzet drámai jellegét jelzi, hogy világ legnagyobb hitelminősítője, a Standard & Poor's a lehetséges legjobb, „AAA” szintű brit államadós-össztályazt rontását helyezte kilátásba, ha elmarad az átfogó költségvetési konszolidáció. Nagy-Britannia a legnagyobb „AAA” besorolású fejlett ipari gaz-

daság, amelynek adósszaltályaztára valamely nemzetközi hitelminősítő negatív kilátást jelentett be, és a brit politikai gondolkodásmódban az elit „AAA” elvesztése legalább akkora szegény lenne, mintha ismét az IMF-hez kellene fordulni.

A recesszió réme

Ennek jegyében a májusi választásokon hatalomra került új brit kormánykoalíció a gazdaság és a közfinanszírozás állapotának átvizsgálása után, június végén soron kívüli költségvetést terjesztett be, amely igen lendületes konszolidá-

ciós programot tartalmaz. Ennek fő célkitűzése, hogy a hazai össztermékhez mért brit államháztartási hiány a jelenlegi, 2010-2011-es pénzügyi évre várt 10,1 százalékról 2015-2016-ig alig 1,1 százalékra csökkenjen.

Ez példátlan mértékű és időtartamú költségvetési megszorítási program. Még a Margaret Thatcher, egykori tory-kormányfő nevével fémjelzett, hírhedten kemény – és a brit gazdaságot mély recesszióba sodró – gazdaságátalakítási program idején sem fordult elő, hogy a közkiadások reálértéken két egymást követő

évben csökkenjenek, nem beszélve négy vagy esetleg még több évről.

A mostani takarékosági program politikai és gazdasági kockázatokat is hordoz. Az előbbieket Mervyn King, a Bank of England – a brit jegybank – kormányzója vázolta érzékletesen. King nem sokkal a májusi parlamenti választások előtt, egy magánbeszélgetésben állítólag azt jósolta, hogy a szükséges megszorító intézkedések miatt a következő brit kormányt megalakító párt parlamenti mandátumának lejáta után „egy teljes nemzedéknyi időre kikerül a hatalomból”.

A gazdasági kockázatok közé sorolják független londoni elemzők az újabb recesszió lehetőségét is.

Az egyik vezető londoni gazdaságelemző csoport, a Centre for Economics and Business Research a napokban kiadott átfogó elemzésében mindössze 0,1 százalékos brit gazdasági növekedést jósolt a jövő év első negyedévében az idei utolsó három hónappal összevetve, és közölte: „csaknem 50 százalékos” esélyt lát arra, hogy 2011 elején a brit gazdaság teljesítménye ismét mínuszba fordul. A cég szerint 10 százalékos esély arra is van, hogy Nagy-Britannia – amely alig egy éve került ki a hosszúsági és mélységi rekordokat döntő előző recesszióból – 2011 egészét ismét recesszióban tölti. ◀

Lap-top

A nap címe. Teodor Baconschi próbálkozásai, *Adevărul*.

Magyarázat. Andrei Pleșu írásának címe akár „Hajrá, Baconschi!” is lehetne, ugyanis a szerző szokatlanul meleg hangnemben üdvözlö a külügyminiszternek azt a szándékát, hogy aktív szerepet vállaljon a hazai politikában. A filozófus az újdonsült politikus műveltségét és diplomáciai érdemeit méltatva megállapítja: „külügyminiszteri tisztségét közéleti szerepvállalása végének tekinthetné, dicsfényben, békesen vonulhatna vissza, ám ehelyett vállalja azt, hogy mindent nulláról kezdjen”. Pleșu messzemenően egyetért azzal a diagnózissal, amit Baconschi fogalmazott meg a romániai állapotokról: „Nem csak a szélhámósok, a politikába befurakodó alvilági alakok, a korruptak, analfabéták és zsoldosok miatt stüllyedtünk ennyire mélyre. (...) Erről az értelmiségiek, az ország szakemberei is tehetnek, (...) akik képtelenek összefogni”. A filozófus derűlátását csak az mérsékeli, hogy Baconschi pártjában máris akadtak olyan politikusok, akik a külügyminiszter szerepvállalására utalva megjegyezték: „nem lehet az ország jövőjét egy értelmiségire bízni”.

Blöff. A *Gândul* átfogó anyagot készített a kormány által jövőre tervezett adó- és tébécsoökkentés következményeiről. Az önmagában jó hír, hogy a Boc-kabinet az egységes adókulcsot 16-ról 12 százalékra, a munkaadói társadalombiztosítási hozzájárulásokat 44 százalékról 41 százalékra mérsékelné a sok megszorítás után. A rossz hír az, hogy az intézkedések miatt 2,2 milliárd eurós hiány keletkezne a 2011-es büdzsében, amit valahonnan pótolni kellene. Még rosszabb hír, hogy a kormány a lyukat egyes híresztelések szerint a kisnyugdíjak megadóztatásával tömné be. A Nemzetközi Valutaalap Romániában tartózkodó szakértői máris ferde szemmel nézik a Boc-kabinet elképzeléseit. A mi verzióink szerint egy percig sem áll a kormány szándékában adót csökkenteni. Semmibe sem került ezt elhíttetni a lakossággal, hiszen a Valutaalap küldöttségének távozása után nyugodtan kijelenthetik: „mi akartuk, de mi tegyük ha az IMF nem egyezett bele”.

Minden napra egy mondat

*Ha megéred a század, akkor megszadt.
Nagyon kevesen halnak meg
százéves koruk után. George Burns*

A csodaló

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, az Üveghegyen is túl, hol a kurta farkú malac túr: élt, mégpedig szórványban egy ember. Szülőföldjén büntetés terhe mellett még anyanyelvének használatát is törvény szabályozta, meglehet, ez is arra ösztökölte emberünket, hogy szórvány-mivoltával dacolva úgy tegyen, mint ha büszke lenne erre a tényre, s mindent elkövetett azért, hogy ennek látványos bizonyítékát is adjá.

Mit is tett ez az ember? Először is elment Londonyországba, ahol szerzenézett, és láss csudát! A szemébe ötlött egy bicebóca paripa, kicsit csámpás, kicsit ferdefejű, hanem a nézése! Vak volt, aki nem vette észre rögvest rajta, hogy az Isten is versenyzésre teremtette. A sok bízstetkezabálónak nyilván nem volt szeme rá, emberünk azonban – meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt – nem késelekedett, hanem lecsapott rá: az eddig semmiféle eredményt fel nem mutató ló így szinte bagóért gazdát cserélt.

Gyulay Zoltán

ván nem volt szeme rá, emberünk azonban – meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt – nem késelekedett, hanem lecsapott rá: az eddig semmiféle eredményt fel nem mutató ló így szinte bagóért gazdát cserélt.

Horváth István

A józan ész

SZELLEMI DÉZÉS

Egy idő óta megint gyakran használják. A „józan észre” hivatkozik a politikus és a közgazdász, a kritikus és dramaturg, a bírós és az elitelt, sőt igen gyakran – s ez, mint látni fogjuk, már kissé aggasztó tünet – maga a teológus is. Isten akaratának hirdetője. A „józan észre” mint valamire, aminek ítéletében meg lehet bízni, mert a józan ész a teóriáktól és teorémáktól meg nem fertőzött, tiszta és egészséges gondolkodás biztosítója. Ennek a fogalomnak magyar kifejezése igen tetszetős és jól sikerült, zamatos magyar szó lévén, hazánkban még ez a filológiai véletlen is kedvezett (nemzeties lévén a hangulat) újabb népszerűségének („a józan eszem azt súgta”, „józan ésszel elgondolhatatlan” stb. összetételekben) – s így sokan akadnak, akik jóformán azt se tudják, hogy maga a fogalom, mint ellentéte a tudakosságnak, vagy kereken és őszintén: a műveltségnek (ezzel is be szokták helyettesíteni: „paraszti ész”, „jó parasztesz”) éppen úgy bizonyos filozófemák függelke és műszava volt eredetileg, mint bármelyik társa: a tizen-nyolcadik század közepének filozófikus francia szerzői hozták divatba „bon sens” néven ezt a portékát, s eleinte nem is volt más céljuk, mint hogy a francia szellem kiváltságos őseréjének hízelegjenek vele. Tény, hogy ez a szó, „józan ész”, filozófiai, tehát tudákos műszó, paradoxonban kifejezve ilyenformán nyugodtan vonhatom le a vizsgálat első eredményét ebben a tételben: a józan ész nem a józan ész fedezte fel. De nem is fedezhette volna.

Karinthy Frigyes: *Címszavak a Nagy Enciklopédiához*

Sajnálunk

Hát ne hatódjon meg az ember, és ne sírja el magát örömeiben? Román politikusok megint féltenek és sajnálnak bennünket, hogy nem tanuljuk meg jól az állam nyelvét és nem leszünk a románokkal egyenlő állampolgárok. Mintha a gyakorlatban akár megközelítőleg is azok volnánk. Tessek csak megnézni, hogy a magyarok lakta megyékben működő minisztériumi alárendeltségű igazgatóságokon vagy a prefektusi hivataloknál milyen a magyar tisztviselők, köztük a nagyobb beosztásúak aránya! De ugyanígy említhetnénk a rendőrséget, csendőrséget, az ügyészséget, bíróságot, a vegyes iskolákat, sőt még a tűzoltóságot is. (A hírszerzést már nem említem, hisz az óvodás is tudja mifelénk, hogy a románok megfigyelőknek, a magyarok csak megfigyeltnek jók!) Akár viccnek is tűnhet hogy az erdélyi nagyvárosok köztisztasági vállalatait románok vezetik, miközben a utcákat, tereteket magyarok, cigányok és albánok seprik, mossák Világos: előbbieket az okosok, utóbbiak a hülyék. De jobban áll, mozog a seprű a kezükben, míg román vezetők az ékesszólásban, s nem ritkán a nagyotmondásban jeleskednek. Mint ahogy az sem kevésbé röhejes, hogy a Szatmár megyei mezőgazdasági igazgatóság huszonhét munkatársa közül mindössze kettő magyar, miközben a megtermelt búza, hús, tej, gyümölcs, zöldség 70-80 százaléka a magyar gazdákat dicséri. Aki nem hiszi el, járja be Nagyvároly, Tasnád és Szatmár vidékét, utána menjen el az Avasba és a Bükk-aljára. Még hogy nem tudnának románul a szatmári magyarok, köztük a fiatalok? Hát akkor a Kőlcsey főgimnázium diákjai hogyan nyertek volna Eminescu-szavalóversenyt román vetélytársaik előtt?

Láttuk, hallottuk a tévén, hogy az ellenzéki szocialista és nemzeti-liberális politikusok azért sem akarják, hogy a kormány felelősségvállalással fogadja el az új tanügyi törvényt, mert akkor gyermekeink úgymond nem tanulják meg jól a románok történelmét. Persze, elsősorban az olyan fejzeteket, mint az, hogy Burebista ezer évvel hamarabb itt lett volt, mint Árpád. Ám olyasmit többnyire külföldi szerzőktől olvashatnak, hogy az az Averescu marsall, aki 1919-ben kifosztotta csapatával Pestet (mint ezt egy igen hiteles szemtanú,

Harry Hill Bandholtz amerikai tábornok naplójában részletesen megírta!), az 1911-es moldvai lázadéskor halomba lőtt tizenegyezer román parasztot.

Hiszünk Pontának és Crin Antonescunak akkor, amikor a román parlamentben nemcsak az itt említett diszkriminációk ellen szólnak, de a székely területi autonómia mellett is kiállnak!

Sike Lajos

Ez a ló hamarosan átkelt az Óperenciás tengeren meg az Üveghegyen is, és megérkezett – no nem a szórványban élő ember szülőföldjére, hanem éppenséggel az anyaországba. Mert a szórványban élő ember a legszivesebben az anyaország nemzeti színeire festette volna a lovát (később képletesen ezt meg is tette, amikor azon a néhány versenyen, amelyen elindította, a tartója ezekben a színekben pompázott, szokéja ilyen színű mezt viselt) – ezzel lopta be magát az anyaország polgárainak szívébe.

A felkészülés is az anyaországban folyt, hogy később, a versenyeken az anyaország lobogója kússzék föl a legmagasabb árboc-rúdra, az anyaország himnuszát játsszák el a tiszteletére – mármint győzelem esetén. Szó se róla, három esztendő alatt tizen-négy versenyen így is történt, s ilyenkor az anyaország polgárai, meg más, ugyancsak szórványban élő emberek hajlamosan elérzékenyülni, ami – ezt azért valljuk meg – megható dolog. Közben azonban furá dolgok történtek.

Az egyik versenyen például visszalótték a rajtot, de a ló – amelyet a szórványban élő ember kiváló marketing- és pr-munkájának köszönhetően egyre gyakrabban kezdtek csodalóként emlegetni – másodsorra már nem indult el. A szórványban élő ember szerint azért, mert az már túlságosan megterhelte volna a kajla, de nemes állatot. Aztán megesegett, hogy nagy csinnadratta és nemzeti felhajtás közepette a ló kétszer is részt vett

(úgy másfél esztendő különbséggel) anyaországi versenyen, és lám, micsoda csoda történt: teshosszakkal győzött ugyan, de mindkétszer elveszítette az egyik patkóját. Pedig a szórványban élő ember a világ legjobb patkolókovácsaival dolgoztatott, és mégis. Ráadásul az első alkalommal úgynevezett patairhagyulladást is kapott a ló, kezelték, gyógyították Európában mindenfelé, próbálták fizikoterápiával, de víziszonya van, meg ilyenek. Időnként felröppent a hír, hogy most elindul itt, elindul ott, például Ascotban is, de még az angol királynő is meg fogja csodálni (ha

igaz lett volna, ez lett volna a legelőkelőbb versenye), ám az utolsó pillanatban mindig lefűjták.

Viszontagságos volt a szórványban élő ember élete is. Történt, hogy egy közeli országban börtönbe vetették adócsalásért; saját nyilatkozatai szerint a rácsok mögül jobban izgult a lóért, mint saját magáért. Mert a tartás, a hosszas kezelés, a trenírozás, a legtöbbször fölöslegesnek bizonyult utaztatás csak viszi a pénzt, viszi, viszi és viszi – bár ezt így a szórványban élő ember soha nem vallotta be. Őt egyedül, kizárólag és csakis az a nemes cél vezérelte, hogy a csodaló dicsőséget hozzon az anyaországnak – más kérdés, hogy ez a dicsőség a sok hercehurcával és huzavonával egyre inkább foszladozni látszik. Szegény ló könnyen végezheti jobb esetben fedezőmengként, rosszabb esetben virslieként. A szórványban élő ember feje fölött pedig ott lebeg a gyanú: nincs egyébről szó, mint jól kitalált, de egyre inkább átlátó pénzmósról. Ha így van, nem én mondtam. Itt a vége, fuss el véle. Fontos: az ábrázolt szereplők a képzelet művei. Minden egyezés a valósággal csupán a véletlennek köszönhető.

Röviden

Lassulhat az infláció

Júliusig meg kellene hogy szűnjön az infláció gyorsulása, melyet a hozzáadottérték-adó (tva/áfa) 24 százalékra való emelése idézett elő – mutatott rá Cristian Popa, a Román Nemzeti Bank alelnöke egy Belgrádban tartott gazdasági fórumon. Szerinte az adóemelési intézkedés elsődleges hatásai legkésőbb jövő év elejéig lecsengenek, és a jelek szerint a másodlagosok nem lesznek kiemelkedőek.

Milliárdok Zilahra

Negyvenkilenc évre kötötte meg az RFV többségi tulajdonában lévő RFV Distri-term Kft. Zilah távfűtési rendszerének korszerűsítésére és a hosszú távú távhőszolgáltatásra vonatkozó szerződését. A cég Zilahon várhatóan kilencmilliárd forintot fektet majd be a következő négy évben, melynek 70 százaléka már a 2010–2011-es üzleti évben megvalósulhat. A cég az önkormányzati intézményeket, a visszacsatlakozó lakosságot és a környék ipari fogyasztóit is ellátja majd.

Az IMF nem enged a 16-ból?

ÜMSZ

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége megegyezésre jutott a kormányral a jövő évi költségvetés-tervezetettel illetően, ennek pedig tiszteletben kell tartania a szükséges kiigazításokat – nyilatkozta tegnap késő délután Jeffrey Franks a Román Nemzeti Bank képviselőivel való találkozóra sietve. Az IMF küldöttségének vezetője korábban elmondta: ismeri a román kormány bőrnövelési, illetve bizonyos adócsökkentési szándékait, és annak is tudatában van, hogy az országban erős társadalmi nyomás nehezedik e témákban a döntéshozókra. Az IMF delegációja kéthetes bukaresti látogatását a munkaügyi minisztériumban folytatott megbeszélésekkel kezdte.

Kevés kivétel

A minimálbér emelésére vonatkozó javaslatokra úgy reagált, bármilyen döntéshozatal előtt tüzetesen meg kell vizsgálni az intézkedésnek a

Jeffrey Franks szerint megegyeztek a 2011-es költségvetésről

gazdaságra gyakorolt hatását, nehogy káros következményeket vonjon maga után. Sajtóértesülések szerint azonban az IMF nem ért egyet a kormány azon javaslatával, hogy a személyi jöve-

delemaadóra és a társasági adóra érvényes egységes adókulcsot 12 százalékra csökkentsék a jelenlegi 16 százalékról. Az egyedüli adócsökkentő intézkedés, amelyet a nemzetközi pénzügyi szervezet is tá-

mogatna, a közalkalmazottak bére után fizetendő járulékok 41 százalékra való csökkentése a jelenlegi 44 százalékról.

Marad a hiánycél?

Mint ismeretes, a román kormány által az IMF elé terjesztett javaslatcsomag tartalmazza a minimálbér 700 lejre való emelését is, erre azonban Tonny Lybek, az IMF térségért felelős szakembere már pár nappal ezelőtt úgy reagált: könnyen veszélybe sodorhatja az országnak a washingtoni pénzügyintézettel kialakított költségvetési hiánycélját. Mihai Tănăsescu, Románia IMF-es képviselője tegnap megerősítette, hogy a béremelés kérdése területekre kerül a küldöttség kéthetes megbeszélései során. Újságírói kérdésre ugyanakkor kifejtette: nem látja szükségét annak, hogy a mostani tárgyalások alkalmával módosítsanak a 2011-re előirányzott 4,4 százalékos deficitküszöbön.

A kormány fő erejét képező Demokrata-Liberális Párt

(PD-L) becslései szerint a javaslatcsomag nyomán 2,2 milliárd eurós hiány keletkezik a költségvetésben, így vagy elfogadja az IMF a jövő évi Romániának engedélyezett 4,4 százalékos GDP-arányos államháztartási hiány növelését, vagy a beruházásoktól vonják el majd ezt az összeget.

Megújul a hitel?

A Nemzetközi Valutaalap delegációja Bukarestben november elsejéig végzi a folyamatban levő hitelszerződés felülvizsgálatát, ugyanakkor mérlegeli azonban egy újabb megállapodás lehetőségét is. A román hatóságok már többször megerősítették, hogy az országnak szüksége van egy újabb hitelszerződésre, amely abban különbözne a mostanitól, hogy elővigyázatossági jellegű, vagyis csak akkor használják fel majd a kölcsönt, ha váratlan esemény miatt hirtelen szüksége lesz külföldi finanszírozásra. Az elővigyázatossági hitelszerződés megkötését az IMF is támogatja. ◀

Étvágygerjesztő az adócsökkentési szándék

Antal Erika,
Kovács Zsolt, Totka László

Bár a politikai vita még nem csitul, az élelmiszeripar képviselői kivétel nélkül üdvözlözik a képviselőházban kedd este megszavazott intézkedést, mely öt százalékra csökkentené az alapélelmiszerekre kivetett hozzáadottérték-adót (TVA/áfa). A törvénytervezet szerint – mely most már csak az államfő jóváhagyására vár – a kenyér, hús, cukor, étolaj és tej lennének az áfa szempontjából kivételezett termékek.

Mihai Tănăsescu, Románia nemzetközi valutaalapi (IMF) képviselője arra figyelmeztetett, hogy óvatosan kezeljék a kérdést, mivel az intézkedés pontos gazdasági hatásai egyelőre ismeretlenek. „Eddig természetesen nem érintettük ezt a lehetőséget a román hatóságokkal folytatott tárgyalásaink során – nyilatkozta a szakember. – A parlament azonban minden országban szuverén döntést hoz, melybe senki sem avatkozhat bele. Ha a törvény életbe lép, biztosan napirendre tűzzük a róla való tárgyalást.”

850 milliós mínusz

A termelők nemrég helyezették kilátásba a nyersanyagok 5-25 százalékos drágulását – melynek következtében (egyebek mellett) a kenyér várhatóan 30, a baromfi 10, a tej 50, az étolaj pedig 15 százalékkal kerülne többé év végéig.

A Ziarul Financiar számításai szerint évi 5,5 milliárd

eurós eladást bonyolít le az élelmiszeriparnak az a szegmense, melyre most az ötszázalékos áfát alkalmaznak – az áruforgalom nagysága alapján pedig az államkasszát több mint egymilliárd euró gyarapította. A most tervbe vett áfaöcsökkentéssel legalább 850 millió euróval kevesebb folya be az államkincstárba, abban az esetben, ha a fogyasztás a jelenlegi szinten marad. A szaklap ugyanakkor megjegyzi, hogy az 1,2 milliárd eurót megmozgató húspiaci adatok számításánál nemcsak a törvényes, vagyis a nagy kereskedelmi hálózatok eladását vette figyelembe, hanem az úgynevezett hagyományos húskereskedelmet is.

Legjobbkor jönne

A pékipari vállalkozások számára különösen jól jönne az áfacsökkenés, hisz a gabonaárak emelkedése miatt már rég karnyújtásnyira került a termékek újabb drágulása. Az Agrostar mezőgazdasági szervezet épp múlt héten mutatott rá arra, hogy év végéig 25-30 százalékkal drágulhatnak a pékáruk. „A kenyér így is elég drága, nagyon sokan vannak, akiknek még erre sem jut pénzük” – összegezte az ÜMSZ-nek Bíró András, a Panos Kft. egyik tulajdonosa. A vállalkozó úgy véli, az áfacsökkenés hozzájárulna a gazdaság serkentéséhez. „Cégünk eladásait biztosan növelné az intézkedés” – mondta Bíró.

Vásárlásra ösztönözne

Berszány Tibor, az egyik legnagyobb háromszéki üzletlánc és hűsítőfeldolgozó, a Bertis tulajdonosa úgy véli, az alapélelmiszerek áfájának 24-ről 5 százalékra való csökkentése a lakosság vásárlóerejének növekedésében segítene, ezért szakmailag támogat minden ilyen kezdeményezést. Ugyanakkor kételkedve tekint az elé, hogy az intézkedés valóra válik-e. „Az élelmiszergyártók és forgalmazók nem érintené direkt az áfacsökkenés, de segítene a vásárlókon, hiszen alacsonyabb áron jutnának hozzá a termékekhez” – fogalmazott az üzletember. Az üzletlánc forgalma az elmúlt

hónapban 5 százalékkal csökkent, mondta a tulajdonos, aki ezt a közalkalmazotti fizetések csökkentésével, illetve részben az iskolakezdéssel magyarázza – a szeptemberi iskolakezdés ugyanis többletkiadásokat rótt a gyerekes családokra.

A GfK piackutató intézet szerint az alapvető fogyasztási cikkek forgalma 2010 első felében (tehát még a közalkalmazottak bércsökkenése előtt) négy százalékkal esett vissza a tavalyi év hasonló időszakához képest, amire tíz éve nem volt példa. Az átlagos romániai fogyasztó ugyanakkor havi jövedelmének 70 százalékát élelemre költi.

Varga-Pál Petri Zsolt, a Petry hentesáru-vállalkozás

ügyvezető igazgatója lapunk megkeresésére szintén üdvözlözte az ötszázalékos hozzáadottérték-adó ötletét. Azt is megtudtuk tőle, hogy az ágazat képviselői már régóta szorgalmazták az áfacsökkenést. „Nyugat-Európában már rég így van, az alapélelmiszereken kevés adó van, vagy egyáltalán nincs, mint például Angliában” – mutatott rá a vállalkozó.

Beprogramozott drágulás?

Az élelmiszerek árának alakulása különben több ízben is a figyelem középpontjába került az utóbbi hetekben. Mint korábban beszámoltunk róla, Romániában az év első nyolc hónapjában átlagosan 6,25 százalékkal emelkedtek a főbb élelmiszertermékek árai, ami elmentmond a közgazdászok minden számításának. (Szakértők szerint ugyanis a bérek csökkentésének és a munkanélküliség növekedésének körülményei között természetesen visszaesik a fogyasztás, aminek elkerülhetetlenül az árak csökkenéséhez kellene vezetnie.) A nagy kereskedelmi láncok és a szakminisztériumok képviselői azonban egymásra mutatnak, ha a felelősségről van szó a drágulás tekintetében. Szakértők szerint az okok között a túl magas adók, az állami támogatás hiánya és az energia drágulása mellett a vilápiaci árak növekedése és a kedvezőtlen időjárási viszonyok egyaránt megtalálhatóak. ◀

Bár szinte bizonyosan növelné a vásárlóerőt a kilátásba helyezett adócsökkentés, törvénytervezetével a képviselőház „élő húsba vágott”

Kell-e a több tornaóra?

Minőségi ugrás nélkül nem sokat ér a testnevelési órák számának növelése

ÚMSZ

„Én már nem tudom komolyan venni ezeket a javaslatokat, azt hiszem, inkább szól ez a politikáról, mint a nevelésről, és már annyiszor ígértetek nekünk” – reagált lapunknak a brassói Elena Cionca testneveléstanár arra a hírre, miszerint emelnék az iskolai tornaórák számát. Kormányparti szenátorok a napokban nyújtottak be javaslatot arra vonatkozóan: a jelenlegi kettő helyett heti három órában vegyenek részt a hazai diákok a sportoktatásban. „Erről már volt szó tavaly is, tavalyelőtt is, de hiába a több tornaóra, ha nincs hol és hogyan jól megmozgatni a fiatalokat” – figyelmeztet a lapunknak nyilatkozó pedagógus.

Politikai magasugrás

A közoktatási rendszerben biztosított sportolás lehetősége valóban sokszor napirendre került az utóbbi másfél évben: tavaly az Ecaterina Andronescu volt tanügyminiszter által előterjesztett oktatási reform egyik sarkalatos pontja volt ez a kérdés. Andronescu elképzelései szerint a túlsúlyosított oktatási programot többek között a sportórák átszervezésével lehetett volna tehermentesíteni, így ő azt javasolta: legyen heti egy testnevelési óra kötelező a megszokott formában, és két kötelező tanóra kerüljön a tanrendbe mint sportszak-körön, sportklubban eltöltött tevékenység. „Ezáltal – magyarázta az akkori tárca vezető – az iskolák sikeresen bekapcsolódnának a sportklubok életébe, az iskolákban eltöltött órák száma viszont csökkenne.”

Bár az Andronescu-csoomag végül nem lépett törvényerőre, a sportórák körüli vita folytatódott. Liberális képviselők, köztük Cristian Topescu szenátor, egykori

sportkommentátor látványosan rálicítt a demokráciákra, ő egyenesen heti öt sportóra bevezetésére tett javaslatot. A liberális honatya úgy véli, akár az alaptantárgyak rovására is érdemes lenne emelni a testnevelési órák számát.

Az óraszám ilyen mértékű növelése nem lenne egyedülálló: hasonló javaslatot terjesztett elő a Fidesz Magyarországon, de ugyancsak naponta van sportóra a francia-

mára adatik meg, az elvileg ingyenes sportóráknak is gyakran van – meglehetősen magas – költségvonzata. „Mi havonta ötszáz lejt költünk a gyerek sportolására, ebben benne van az utaztatási költség és a ruhaköltség is” – ad számot kiadásairól Zerkovics Hajnal temesvári szülő, akinek fia ötödik éve atlétizál. „Ez nem költséges sport, nem kell külön felszerelést venni, speciális ruhákra költeni, mégis nagy

az országot a különböző világvetélyeken.

Létkérdés a mozgás

Nemcsak azok elégedetlenek, akik a versenysportot féltik, hanem azok is, akik a diákok számára biztosított tömegsportot igénylik. „Az én fiam több egészségügyi problémával is küzd, hátgerincproblémái vannak, nagyon kellene számára a differenciált tanterv, a tervsze-

nek ellenére kérik a gyerek felmentését, hogy a mozgás jót tenne neki.

Kamu igazolások

A gyerekek egészségi állapotára való hivatkozás újra és újra felbukkan a politikai vitákban, de valódi állapotfelmérés alig folyik az oktatási intézményekben. „Elvileg akkor sportolhat valaki, ha alkalmasságát orvosi látellellettel igazolni tudja, gyakorlatilag azonban a felelősséget egymásra hárítja az iskolaorvos, a házi orvos, gyerekek ezrei sportolnak úgy, hogy senki sem tudja, milyen fizikai állapotban vannak” – hívja fel a rendszer hibáira a figyelmet Elena Doba brassói asszisztens, aki elismeri: maga is sokszor ad ki „látatlanban” igazolást. „Év elején az iskola kötelezi a diákokat, hogy a házi orvostól kapott irattal igazolják, részt vehetnek a testnevelési órán, mi ezt automatikusan a rendelkezésükre bocsátjuk, mert mozogni jó, arra pedig nincs mód, hogy valóban felmérjük, milyen állapotban vannak a gyerekek” – meséli az egészségügyi asszisztens.

A sportoktatás reformját uniós szinten is sürgetik, de egészen más szempontok szerint, mint ahogyan azt a kérdésben többször állást foglaló kormánypart teszi. Franciaországban például az az elvárás, hogy a testnevelés az eddigieknél szervezettebben illeszkedjen az alaptantervbe: egészítse ki a többi tantárgyat, szolgálja a készségfejlesztést, a gyerekek mozgáskultúráját, és differenciált sportoktatásban vehessenek részt a szellemileg, fizikailag sérült gyerekek is. Az ügy érdekében több civil szervezet is felszólalt, egyikük például azt szorgalmazza, az unió nyújtson több, könnyebben elérhető támogatást a tömegsportnak és az iskolai testnevelés fejlesztésének. ◀

Nem mozgatja meg a testnevelés eléggé a diákokat – vélik a sportreform sürgetői

Fotó: ÚMSZ/archív

országi, valamint a finnországi iskolákban is, ahol a mozgás nemzetszervezési kérdés: a gyerekek „hivatalból” részesei például a sioktatásban.

Az Ecaterina Andronescu váltó Daniel Funeriu tárca vezető kötelezettséget vállalt a sportoktatás kiemelt kezelésére, az azonban, hogy hogyan oldható meg a hazai sportreform, még mindig nem tisztázódott.

Az ingyenes drága

Az egészséghez és az egészséges életmóddal való jog alapjog, a rendszeres sportolás lehetőségét azonban nem minden gyerek szá-

kiadás egy átlagos család vételeihez képest. Nem tudom, ahol több gyerek van, hogyan csinálják” – magyarázza a sportolást fontosnak tartó szülő, aki úgy véli: túl kevés támogatást kapnak azok, akik komolyan veszik a sportolást és a sportolásra való nevelést.

A frissen benyújtott szenátusi javaslat ezt a problémát kívánja orvosolni, a demokrácia-liberális párti politikusok úgy vélik, látványosan csökken a versenyszerűen sportolók száma, és Románia ennek megfelelően kizsúrol a nemzetközi sportéletből, egyre kevesebb a hazai olimpikonok száma, egyre kevesebben képviselik

rú mozgásfejlesztés, de erre az iskolában nincs mód, eszébe se jut senkinek. Ezek a sportórákon mindenképpen ugyanúgy foglalkoztatnak, függetlenül attól, hogy milyen a teljesítménye, milyen a testalkata és a terhelhetősége” – sorolja panaszait egy másik szülő, a marosvásárhelyi Cseke Ilona. „Az én gyerekm enyhén mozgássérült, egyensúlyzavara van. Emiatt valóságban kinéz az egy másik szülő, aki bevallja: számukra a hátrányos megkülönböztetés miatt kellemetlenné vált a tornaóra, és azon gondolkodnak: an-

Szabadlábbon védekezhet a gázoló egykori prefektus

ÚMSZ

Szabadlábba helyezte a kolozsvári törvényszék Călin Platon egykori prefektust, aki augusztus végén halálra gázolt egy három hónapos csecsemőt és súlyosan megsebesített egy 32 éves nőt. A tettes a gyalogátkelön ütötte el a babakocsit toló anyát és gyermekét. Az áldozatokat kórházba szállították, ám a gyerek sérülései olyan súlyosak voltak, hogy életét a sürgős sebészeti beavatkozás ellenére sem sikerült megmenteni. Platon arra hivatkozott, hogy elvakí-

totta a lemenő nap fénye, ezért nem vette észre a szabályosan közlekedő gyalogosokat. Tettét súlyosbítja, hogy a baleset idején nem volt érvényes jogosítványa, mert azt gyorsajtásért korábban kilencven napra bevonták. A jogosítványt helyettesítő, 15 napra szóló ideiglenes vezetői engedély sem volt már érvényes, amikor a tragikus eset történt. A többszörösen szabályt szegő politikai ügy érvelt, „elnézte a dátumot”, ezért ült kormány mögé a kérdéses napon. Jelenleg gondatlanságból elkövetett emberölés és

súlyos testi sértés vádjával folyik ellene eljárás, s bár az ügyészség indítványozta a harminc napra érvényes előzetes letartóztatás meghosszabbítását, a vádlott élt a fellebbezés jogával. Az érintett a kolozsvári bíróság döntése értelmében a továbbiakban szabadlábbon védekezhet, de nem hagyhatja el az országot. Platon többször nyilatkozott az elmúlt időszakban a balesetről, együttérzéséről és megbánásáról biztosította a károsultakat, valamint anyagi segítséget ajánlott fel az elhunyt gyerek családjának. ◀

Indul a tanítás Balánbányán

Hírösszefoglaló

Mától újraindul a gázszolgáltatás a balánbányai iskolákban, ezért holnapról megkezdődhet a tíz napja szünetelő tanítás. Mint arról korábban beszámoltunk a Hargita megyei településen október 11-én rendelték el a kényszerű szünetet, mivel az önkormányzat közüzemi tartozásai miatt fűtés nélkül maradtak a helyi oktatási intézmények. A napokban egyeztetettek a megyei önkormányzat, a Hargita megyei prefektúra, a balánbányai polgármesteri hivatal munkatársai és sikerült meg egyezni a helyi gázszolgáltatóval is, amely további hala-

dékot adott a ki nem fizetett adósság törlesztésére. A helyi önkormányzat garanciát vállalt arra, hogy teljesíti a következő időszakban kibocsátásra kerülő számlákat, az eddig felhalmozott tartozás teljesítéséhez pedig várhatóan kormányzati segítséget kap a település. A bányaváros idén adósságspirálba került: 800 ezer lejes bevételre számítottak a városvezetők, ám a bezárt bánya nem utaltta át a költségvetésbe beépített összeget. Ladányi László prefektus elmondta, a következő évben kitüntetett figyelmet fordítanak Balánbánya gazdálkodására és mindent megtesznek azért, hogy ne maradjon fedezet nélkül a te-

Röviden

Könnyíténe a rezidensképzésen

Megállapodott Cseke Attila egészségügyi miniszter az orvosi és gyógyszerészeti egyetemek rektoraival az egészségügyi képzés fejlesztéséről. A tervek szerint a jövő évi rezidensvizsgát decentralizáltan rendezik meg, és ezáltal a szakképzésért a továbbiakban az egyetemi központok felelnek. A decentralizáció a vizsga jobb előkészítéséhez is vezet: az országosan egységes metodológia és könyvészet alapján, első ízben kapnak majd a vizsgaközpontban készített tételeket a jelentkezők. A jövő évi vizsgára érvényes metodológiát, könyvészetet és az új tantárgyleírásokat azokhoz a képzésekhöz, amelyek egy évvel rövidebbek lettek, 2010. december 1-jéig állítják össze az egyetemek képviselői.

Sztrájkolnak a tébécékórházban

Felfüggesztették a munkát a pitești-i tébécékórház alkalmazottai, mert két hónapja késnek a fizetésük. Az augusztusi bér egy részét, negyven százalékát a napokban utalta át a munkáltató, a szeptemberi fizetés teljesítésének határidejéről azonban még nem tudni. Van olyan ápoló, akinek a bankszámlájára bérként csupán 32 lej érkezett. A fizetési nehézségek abból adódnak, hogy a kórház csak „papíron” hajtott végre decentralizációs kötelezettségeit: hivatalosan 15-tel csökkentették az ágyszámot, ám az intézményben ugyanannyi beteg látnak el most is, mint az átalakítás előtt, így nem csökkentek a kiadások sem. Az alkalmazottak egy részét elbocsátották, azok pedig, akik maradtak, több munkát kénytelenek elvégezni, jóval kevesebb pénzért. A sztrájkolók figyelmeztettek: nem dolgoznak addig, amíg érdemben nem javulnak a munkakörülményeik.

Röviden

Albert Júlia
önálló estje

Az 1956-os forradalom emlékére szombaton és vasárnap Albert Júlia színművésznő önálló műsora lesz látható a kolozsvári színház stúdiótermében. A *Gloria Victis 1956 – Dicsőség a legyőzötteknek* címet viselő önálló műsorhoz Albert Júlia többek között József Attila, Magyar Lajos, Faludy György, Örkény István, Szöcs Géza, Márai Sándor, Csoóri Sándor, Szabédi László, Kassák Lajos és Pilinszky János versei közül válogatott.

Előadások a magyar nyelvemlékekről

Magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig címmel szervez előadás-sorozat a középkori magyar nyelvemlékekről Nagyváradon a budapesti Országos Széchényi Könyvtár és a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszéke. A rendezvényt holnap 18 órától szervezik meg a PKE Bartók termében. A programban Boka László *Látjátok feleim* és Madas Edit *Nyelv, írás, irodalom* című előadása szerepel.

Mérlegen a magyar történelem

A Korunk Akadémia történeti vonalának idei első rendezvényét tartják holnap 17 órától Magyar honfoglalás és letelepedés címmel. Meghívott előadó Fodor István régész-történész, a Magyar Nemzeti Múzeum volt főigazgatója Budapestről. Az előadásra a Református Kollégium dísztermében lesz megtartva. A rendezvény házigazdája Kovács Kiss Gyöngy a Korunk főszerkesztő-helyettese.

Színpadon a Három nővér

A kolozsvári színház ismét műsorára tűzi az elmúlt évek egyik meghatározó előadását. Holnap este 7 órától A. P. Csehov *Három nővér* című produkciója lesz látható, amelyet a Román Színházi Szövetség a 2008-as év Legjobb Előadásáért és Legjobb Rendezéséért járó díjjal jutalmazott. Az előadást Tompa Gábor rendezte.

Féléves cég szállította a Csontváry-kepeket

Csontváry-kiállítás nyílik ma az isztambuli Pera múzeumban. A teljes életművet felölelő tárlat anyagát egy, a műtárgyszállítási piacra nemrég belépett cég fuvarozta. A céget a területért felelős helyettes államtitkár alapította idén áprilisban. A tender eredményét az egyik versenytárs megtámadta, de a szerződést így is aláírták.

Össztánc Székelyudvarhelyen

Második alkalommal rendezik meg egy hét múlva a népi hagyományokra épülő Össztánc – ősszel táncfesztivált Székelyudvarhelyen, ahol több rangos táncegyüttes, előadó és zenekar is fellép majd, köztük a budapesti Csík Zenekar is.

Baloga-Tamás Erika

Újabb rangos rendezvényre készül a székelyudvarhelyi Udvarhely Táncműhely. A társulat a Tánc Tavasza Fesztivál mellett, mely immár négy éve örövend töretlen népszerűségnek, másodszer jelentkezik október 28-a és 31-e között az Össztánc – ősszel nevet viselő rendezvénnyel, mely az Erdélyi Magyar Hivatásos Táncgyüttesek Találkozójának mintájára jött létre – de egy teljesen más felépítéssel.

„Tavaly Udvarhely adott otthont a Hivatásos Táncgyüttesek Találkozójának, mivel az egy vándorfesztivál. A rendezvény óriási sikere láttán, úgy értékeltük, hogy egy hasonló, elsősorban a néphagyományokra épülő táncfesztiválnak a székelyudvarhelyi művelődési életben is helye van” – fogalmazott Miklós Levente az Udvarhely Táncműhely vezetője. A tavaszi ren-

dezvény inkább a kortárs táncszínházi megmozdulásoknak adott teret, ezt követően pedig a szervezők úgy érezték, egy olyan találkozóra is szüksége van a városnak, mely főként a népi kultúrát részesíti előnybe, tudtuk meg az intézmény igazgatójától.

A négynaposra tervezett fesztivál október 28-án, csütörtökön egy gyereknek szóló előadással nyit, a *Mátyás király áruhái* című mesejátékot a Maros Művészegyüttes hozza el Székelyudvarhelyre. A Csíki Játékszín mozgásszínházzal érkezik, az *Átváltozás* című produkciót adják elő, szintén a találkozó első napján. A rendezvényre régi barátok is érkeznek, a megalakulásának huszadik évfordulóját ünneplő Háromszék Táncgyüttes és ennek ikertestvéreként, a mozgásszínházi műhelyként létrejött formáció, az M Stúdió, kifejezetten erre az alkalomra készült ünne-

A Háromszék Táncgyüttes a Csávási balladát adja elő

pi gálaműsorral lép majd fel. Minden bizonnyal, egyik kiemelkedő eseménye lesz a fesztiválnak a Csík Zenekar szombat esti koncertje, hisz mint megtudtuk, a fellépés iránt az érdeklődés olyannyira nagy, hogy a jegyek máris elkelték.

Érdekesnek ígérkezik a programban szereplő két egyszemélyes előadás is, a zárónapon István Ildikó népdalénekes fellépésére várják a közönséget. Szintén vasárnap a Kolozsvári Állami Magyar Színház művésze, Kakucs Ágnes lép színre, az *Árva élet* című előadás egy 16 gyermek csángó aszszony vallo-másai alapján készült. Az előadások mellett kísérőprogramok is színesítik az Össztánc – ősszel palettáját, táncházba illetve kiállításra várják a nagyerdeműt. Előbbiben a Háromszék Együttes zenekara, az erdélyi tánc- és kultúravezető együttesének tekinthető Heveder húzza a talpalávalót, a Székelyföldi Kézművesek Egyesületének tagjai pedig népművészeti alkotásokkal mutatkoznak be a rendezvény ideje alatt.

Az Udvarhely Táncműhely november 9-én *Négytánc* című folklórműsorral nyitja az idei évadát. ◀

Svejket játszik Gáspárik

Kincses Előd rendező (balról a második) svejkológusnak nevezte magát

Antal Erika

Kincses Elemér rendezésében, Gáspárik Attila főszereplésével viszi színre Jaroslav Hašek – Spiró György *Svejk* című komédiáját a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata pénteken este hét órákor a színház nagytermében.

„Az egész előadás egy szörnyűséges korról beszél, derűsen. Az első világháborúról, amikor ember embert ölt” – magyarázta a rendező, aki a mulatságos történetek közé néhány szívszorító jelenetet is beiktatott.

Magyarországon már játszották a népszerű darabot, a

romániai magyar színházak közül negyven évvel ezelőtt a temesvári, majd a nagyvárad-i társulat tűzte műsorra. Kincses Elemér úgy jellemezte a történetek címszereplőjét, hogy meggyőződése szerint nem Svejkben keresendő a hiba, hanem a világban. „Olyan derű jellemzi Svejket, ami nélkül nem lehet élni” – hangsúlyozta a rendező. Gáspárik Attila bár azonnal igent mondott a rendező felkérésére, bevallása szerint önmagával szállt vitába a szerep kapcsán. „Egy mítosszal kellett szembenemnem, hiszen mindenki, még az is aki nem olvasta a regényt, tudja, hogy milyen volt Svejk. A vitám arról

szólt, hogy kockáztatok: és egy olyan figurát hozok létre, amit én képzeltem el, vagy egy olyat, amit a közönség vár tőlem és az előadástól” – mondta el lapunknak Gáspárik Attila.

Megtudtuk, Gáspárik számára kihívás volt azt is, hogy mint a művészeti egyetem rektora és tanára a tanítványai előtt gyakorlatba kellett megmutatnia azt, amit délutánonként oktat. Az előadásban játszó harmadéves és magiszterképzős hallgatókról Kincses Elemér elmondta, öröm volt velük dolgozni, hiszen már nagyon rég nem találkozott ennyire csendes, szerény, szorgalmas évfolyammal. ◀

UNESCO-kitüntetés
Sebestyén Mártának

Hírösszefoglaló

A Művész a békéért elnevezésű elismerést vette át tegnap este Sebestyén Márta az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) párizsi székhelyén. A kitüntetést Irina Bokova, az UNESCO főigazgatója adta át a népdalénekesnőnek. A párizsi székhelyű szervezet Művész a békéért elismerését fennállása óta először kapta magyar művész. Az UNESCO főigazgatója a magyar népzene egyik legnagyobb előadójaként méltatta Sebestyén Mártát, aki „fáradhatatlanul osztja meg a világgal a népzene csodáját”, és a magyar népdalokon kívül több-

bek között jiddis, bolgár és szlovák nyelven is énekel. „A díj elismerés azért, amit Sebestyén Márta tett a kultúrák közti párbeszédért és a béke közvetítéséért, de egyben felelősséget is jelent” – fogalmazott.

„Mostantól hivatalból is elvárja az UNESCO, hogy minden gondolatommal, cselekedetemmel és lehetőségemmel szolgáljam azt a közös ügyet, miszerint a zenében és magában a kultúrában is több erő van, mint a politikában. Míg a politika a nyers erő, a kultúra a szelíd erő, amivel sokkal többre mehetünk. Ez szavak nélkül is nagyon szépen működik, és azonnal telibe talál” – hangsúlyozta az énekesnő. ◀

Táncház a Bulgakovban

Both József, az Ördögtergye Néptáncgyüttes vezetője és Orbán János Dénes, a Bulgakov Kávészó tulajdonosa sajtótájékoztatót tartottak tegnap a hétfőn induló táncház projektről. A kilencvenes években komoly táncházmozgalom volt Kolozsváron, viszont a teremhiány és az anyagi problémák miatt háttérbe szorult. „A hagyomány megőrzése és ápolása érdekében a Bulgakov Kávészó minden hétfő este hét

órától termet biztosít minden táncolni kedvelőnek a Maccakaház új bulis pincéjében” – mondta el Orbán János Dénes a sajtótájékoztatón.

„A tánc az bennünk van, csak elő kell bányászni” – hangsúlyozta Both József aki húsz éve foglalkozik néptáncoktatással Kolozsváron és környékén. A tánc- és zeneközösségnek és haladóknak, az élő zenét a Harmadik zenekar biztosítja. ◀

S.O.S. sajtószabadság?

Két helyet (54.-ről 52.-re) esett vissza Románia a Riporterok Határok Nélkül szervezet napokban közzétett statisztikájában, amely az országokat a sajtószabadság érvényesülése szerint rangsorolja. Az ország még többet süllyedhet a rangsorban, ugyanis a parlament illetékes szaktanácsadói keddi este megőrizték az érdeklődés tervezetében a sajtóra vonatkozó bekezdéseket.

F. I.

A 2007-es 42., a tavalyelőtti 47., és a tavalyi 50. után idén csupán az 52. helyet sikerült elcsípnie Romániának a Riporterok Határok Nélkül (RSF) sajtószabadság-listáján. A RSF jelentése szerint a süllyedéshez hozzájárult Sorin Ovidiu Vintu „mediamogul” lehallgatott telefonbeszélgetéseinek nemrégiben nyilvánosságra hozott jegyzőkönyve. „Sorin Ovidiu Vintu, az egyik legbefolyásosabb médiatulajdonos újságírókkal és politikusokkal folytatott telefonbeszélgetéseinek átirata elkészít

bizonyítéka a romániai sajtószabadság korlátozásának” – hangsúlyozza az RSF jelentése.

(Még) jól áll az EU

A 178 országot rangsoroló toplista első húsz helyét 13 EU-s ország foglalja el, köztük Finnország, Svédország és Hollandia, melyek az RSF-összeállítás 2002-es indulása óta az élmezőnybe tartoznak. Az Unió másik 14 tagországa azonban némiképp ront a statisztikán – Görögország például a tavalyi 35. helyről a 70-re zuhan, de rossz bőrből van a francia, bul-

gár és olasz sajtószabadság is. „Szomorúan tapasztaljuk az egyes EU-tagállamok sajtószabadságának ilyen mértékű romlását. Ha nem történik változás, az unió elveszítheti vezető szerepét az emberi jogok betartásában” – vélekedik Jean-François Julliard, a média szabadságáért küzdő RSF főtitkára. A legrosszabb helyzet Oroszországban, Ukrajnában, Kinában, Szíriában, Iránban, Türkmenisztánban, Észak-Koreában és Eritreában van. „Ezekben az országokban független sajtó alig képes működni, vagy egyáltalán nem létezik. A média az uralkodó rezsim szócsövének tekinthető. Az állampolgároknak szinte egyáltalán nincs lehetőségük pártatlan információkhoz jutni, és a hatalom a hivatalos sajtó hangjától való eltérést büntetőintézkedésekkel, kínzással folytatja el” – hívja fel a figyelmet az RSF.

CSAT: marad a sajtóveszély

Románia ilyen irányú megítélését tovább ronthatja, hogy a

parlament két házának védelmi bizottságait hidegen hagyták az újságíró szervezetek tiltakozásai, és keddi esti együttes ülésükön meghagyták az ország védelmi stratégiájának tervezetében a médiára vonatkozó passzusokat. Amint arról lapunkban beszámoltunk, a tervezet szerint „az egyes állami intézmények lejáratait szolgáló, az intézmények tevékenységéről hamis információkat terjesztő, politikai megrendelésre készült médiahadjáratok” veszélyt jelentenek az állambiztonságra. A dokumentum vitája során csupán a 6. pontig jutottak el, a sajtóra vonatkozó bekezdéseknél ugyanis a szociáldemokrata és liberális politikusok kivonultak a teremből. Iulian Fota, az elnök nemzetbiztonsági tanácsadója a keddi ülés után kijelentette: az, hogy a sajtó bekerült a védelmi stratégiába, nem akadályozza a média működését. „Megengedhetetlennek tartom a sok hazugságot, amely naponta ömlik egyes televíziókból” – érvelt a sajtóra vonatkozó bekezdés mellett. ◀

Száz szó

Másodpercenként közel 200 ezer SMS-t küldenek világszerte a mobilkészülékekről – derült ki a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU) jelentéséből. Ez a mennyiség azt jelenti, hogy az elmúlt három évben elküldött SMS-ek száma több mint háromszorosára, közel 6,1 billióra nőtt. Az útnak indított rövid szöveges üzenetek másodpercenként mintegy 10 ezer, tehát percenként hozzávetőleg 600 ezer eurós bevételt termelnek a mobilhálózatokat működtető cégeknek. A legbuzgóbb üzenetírók a Fülöp-szigetek és az Egyesült Államok mobilhasználói, ők 2009-ben a világ SMS-forgalmának 35 százalékáról gondoskodtak. Ez is ama dolgok közé tartozik, amikor a mennyiségi növekedés akárhány biliárd után sem idéz elő érdemi minőségi változást. Legáltalában szövegminőséget bizonyosan nem.

(szücs el)

Röviden

Nyitott az ÚMSZ-sajtópályázat

Az újságírást és a kommunikációtudományt tanuló diákok mellett nemzetközi kapcsolat- és politikatudomány szakos diákok is pályázhatnak a *Fiatal riporter a szegénység ellen* (Young Reporters Against Poverty) elnevezésű versenyre. Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EJC Európai Újságíróközpont által szervezett verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* felel. A pályamunkákat – melyek középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia – október 29-ig kell leadni, a verseny honlapján (www.youngreporters.net) való regisztráció után.

Elkezdődött a Loverboy forgatása

Elkezdődött a *Hogyan töltöttem a világvégét?* (Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii) című filmjével világhírnevet szerző Cătălin Mitulescu második, *Loverboy* című nagyjátékfilmjének a forgatása. A felvételek 15 konstancai helyszínen zajlanak, és várhatóan november közepén fejeződnek be. A készülő alkotás egy 20 éves hársovai srác, Luca történetét meséli el, aki lányokat hódít meg, hogy miután beleszerettek, átadhassa őket egy konstancai kereskedő-hálózatnak. A film főszerepeiben George Pistereanu, Ada Condeescu, valamint Bogdan Dumitrache és Clara Vodă látható.

Apróhirdetés

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres irodavezető munkára. Magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny. Önálló munkavégzés, hosszútávú karrier lehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven rotterom@rdslink.ro e-mail címre.

Sztársarok

Oscar 2011: nagy a női mezőny

MTI

Alig kezdődött el az Oscar-szezon, máris tucatnyi esélyest emlegetnek Hollywoodban a legjobb színésznő Oscar-díjára. A nőkre irányuló figyelem oka részint az, hogy idén számos erős, független női produkció készült – nemcsak abban az értelemben, hogy „női témákat” állítottak a középpontba, hanem úgy is, hogy a főhősöket eljátszó színésznők maguk is tevékenyen hozzájárultak – produkciós oldalról is – a filmek létrejöttéhez. Julianne Moore például öt évig kitartott a *Kids Are All Right* című film mellett, amíg a producereknek sikerült összeszedni a tinédzsereket nevelő leszbikus párról szóló történetre a szükséges pénzt. Az is az ő érdeme, hogy megnyerte Mark Ruffalót az egyik fontos szerepre. De Moore mellett a partnerét alakító Annette Bening neve is joggal szerepelhet az Oscar-esélyesek készülő listáján. Sokakat megragadott

Annette Bening és Julianne Moore egyaránt Oscar-esélyes. A február 27-i gálán vajon melyikük mosolyog majd?

Sally Hawkins alakítása is a *Made in Dagenham* című film-drámában, amelyben gyári munkásként a nők számára egyenlő bérezést akar kiharcolni. Esélyesként emlegetik továbbá Natalie Portmant, aki szép kritikákat kapott a szeptemberi velencei filmfesztiválon a *Black Swan* című balettdrá-

ma főhőseként. Szintén a befutók közé sorolják a 20 éves Jennifer Lawrence-t, aki a Berlinálén és a Sundance Filmfesztiválon is díjazott *Winter's Bone* című drogdráma főszerepét játszotta el. De Anne Hathaway (*Love and Other Drugs*), Lesley Manville (*Another Year*), Gwyneth Paltrow (*Country*

Strong) és Naomi Watts (*Fair Game*) neve is a szóba jöhető jelöltek között van. Az elemzők szerint idén nem lesz könnyű kiválasztani az öt Oscar-jelölt színésznőt: a kérdés ugyanis nem az lesz, hogy ki juthat be, hanem az, hogy kit kell kihagyni a mezőnyből. ◀

HIRDETÉS

HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRESKESSENEK
www.1184szol.ro

Fiatal vagy? Újságírónak készülsz? Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EJC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságíró-, nemzetközi kapcsolat- és politikatudomány szakos diákok számára, *Fiatal riporter a szegénység ellen* (Young Reporters Against Poverty) címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel.

A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságíró (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet október 29-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.youngreporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozójaán való részvételre. A nyertes újságírókat/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készít, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai uniós újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjast (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióriportot, illetve a legeredettebb hírt díjazza), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tehetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro email-címen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név: .....

Cím: .....

.....

tel.: .....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....

.....

.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. október 22.

A nap filmjei

m1, 22.10

Soha, sehol, senkinek

Vendel Imre gépkocsivezető 1945-ig a Horthy-hadsereg tisztje volt. 1951-ben várandós feleségével és két fiúgyermekével kitelepítik. Egy falusi, romos iskolaépületben töltenek két évet. A mindennapi létért való küzdelemben felőrölik a család összetartó ereje, a szeretet. 1953-ban elhagyhatják a kényszerlakhelyet. Az elmúlt két évről azonban nem beszélnek soha, sehol, senkinek...

Prima Tv, 22.15
Shaft

Amikor Walter Wade, az elkényeztetett egyetemista megöl egy fiatal fekete diákot, John Shaft hajtja végre a letartóztatást. Walter kicsúszik az igazságszolgáltatás kezei közül és meglép az országból, ám kétévnyi várakozás után, amint Walter titokban visszatér az államokba, Shaft ismét őrizetbe veszi. Walter tehetős apja azonban megint leteszi fiacskájáért az óvadékot.

m2, 23.15

New York-i szerenád

A két gyermekkori barát, a rock banda dobosa, Ray, és a filmrendezői babérokra pályázó Owen mindennapjai unalmas munkával telnek. Miután Owen jegyese már nem tervez a fiúval közös jövőt, a két jó barát elhatározza, hogy Kansasba mennek egy filmfesztiválra. Ray az egyik életműdíjat kapó színész fiának kiadva magát beköltözik az egyik luxusszálloda lakosztályába.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek, Vendégségben 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Muzsika 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (sor.) 9.45 Kisenciklopédia - Hérodotosz 9.55 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 10.25 Lélek Boulevard 11.00 Család-barát 11.55 Carlo és vendégei 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.15 Kikötő 15.25 Magyar elsők 15.50 Ünnepi megemlékezés a Budapesti Műszaki Egyetemen 17.30 Mundi Romani 18.00 Beavatás 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese - Mirr-murr kandúr kalandjai 20.00 Hazaérés - Koszmovszky Edina 21.00 Ünnepi közvetítés a Parlament Kupolaterméből az állami kinttételek átadásáról 22.30 Labdarúgó-mérkőzés Monicomp Liga, 11. forduló, ZTE FC-Vasas 0.35 Sport - Esti 0.40 Váltó 0.55 Marianna Ucria (olasz-francia filmdráma, 1997) 2.40 Kikötő - Friss (ism.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel Benne: Híradó, sporthírek 10.00 Jelfogó (ism.) 10.55 Nappali 13.01 Híradó délből 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Nemzet és védelem 14.30 Körzeti magazinok 15.25 Közlekedő 15.30 Sírjaik hol domborolnak... 16.00 Ünnepi megemlékezés 17.15 MC - 1956. október 23. 17.35 Körzeti híradó 17.50 Teadélután 18.35 Halász doktor (magyar tévéjáték, 1968) 19.20 Arcok, harcok 20.00 Lánglobbantás 20.30 Híradó este 21.00 Ünnepi megemlékezés a Parlament Kupolaterméből 22.05 Soha, sehol, senkinek (magyar filmdráma, 1988) 23.40 Összefoglaló a nap ünnepi eseményeiről 0.05 A Hortobágy legendája (magyar filmdráma, 2007) 1.30 Prizma 1.45 Ma Reggel (ism.)

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.50 Körzeti magazin 11.45 Pódium - Mensáros László műsora 12.25 Néprajzi értékeink 12.30 Most a Buday! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Nemzeti értékeink 14.55 Jelfogó 15.50 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapijai (argentin sorozat) 16.35 Színészpálánták (olasz sor.) 17.35 Bűvölet (olasz sor.) 18.00 Titkos háború (dok. f.) 19.05 Átjáró 19.30 A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai 20.00 "Életcélok-hitvallások" 20.05 Házaspárba (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.25 Sporthírek 21.30 A remény útjai 2. 22.30 24 (am. sor.) 0.50 Váltó 0.55 Mafalda (anim. sor.) 0.55 Titkos háború

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 meneTrend (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentin sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.45 Yugioh - A mozi-film (japán anim. f.) 17.20 A szerelem rabjai (argentin sorozat) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisorozat) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) 22.20 CSI. A helyszínelők (amerikai-kanadai sor.) 23.15 Vámpírnaplók (amerikai sorozat) 0.20 A főnök (amerikai krimisor.) 1.15 Reflektor 1.30 ittHON 1.50 Odaát (am. akció sor.) 2.40 Autómánia Autómagazin (ism.)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium Kulturális magazin 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz 11.30 Teleshop 12.20 Szerelmeapda (am. filmdráma, 1999) 14.25 Kvízió 15.55 Megamánia (ism.) 16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.30 Marina (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik! 21.00 Aktív 21.05 Jóban Rosszban (magyar sor.) 21.40 Megasztár 5. - Legenda csak egy van! Döntő Közben: Kenósorsolás 0.30 Tények Este Hírműsor 1.00 EZO.TV 06-90-602-022 Jósok, látók, médiumok! 1.55 Hősök (am. sor.) 2.45 Smallville (am. akció sor.) 3.35 Alexandra Pódium (ism.) 4.00 Animációs filmek

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Ingatlanpiac (ism.) 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzárta (ism.) Vítaműsor újságírókkal 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értékmentés másként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 21 22.00 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli hírek 9.00 Szerelmi bizonyíték (brazíl sor.) 10.00 Kontra generáció 10.40 Vidám moziarhvím (ism.) 11.00 A világ hercegnői 11.15 Találkozunk a TVR-ben! 12.40 Közéleti hozzászólás 12.55 A legendás doktor Hur Jun (koreai sor.) 13.50 Ragadós történetek kicsiknek 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 Parlamenti pártok fóruma 15.35 Románia parlamentje 16.30 Az én Európám (ism.) 17.00 A mesterség aranykarperec 17.30 Vízor monden 18.00 Hírek 18.30 A legendás doktor Hur Jun (koreai sorozat) 19.30 A világ hercegnői 19.40 Sport 20.00 Hírek, időjárásjelentés 20.40 A nap témája 21.00 Egyszer az életben 23.00 A bor románul 23.10 Hibátlanok (am. filmdráma, 1999) 1.05 Népi hagyaték (ism.)

TVR 2

7.00 Anya, az állatorvos (német sorozat) 8.10 DP 2 Tonomat 10.00 Videóterápia 11.00 Vallomások 12.00 Hírek 12.30 Biznisz óra 13.30 Teleshopping 14.30 Együtt Európában 15.30 Ég és Föld között 16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat) 17.00 Hírek, időjárásjelentés 17.30 Lex et Honor 18.00 IT zon@ 18.30 Csavargó halász 18.30 Olimpiai magazin 19.00 Biznisz óra 20.10 Bűnök ideje (amerikai western, 2006) Sz.: Stacy Keach, Patrick Duffy, Kenny Johnson, Kelly Overton, David Rees Snell 21.40 Állati ösztön 21.50 Lehet, hogy nem tudtad 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Egyeseknek ez tetszik 0.10 Jamie - a nagy egészségshow 1.35 Bűnök ideje (amerikai western, 2006) (ism.) 3.00 DP 2 Tonomat

PRO TV

5.00 Mi történik doktor úr? (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Áldott gyermek (amerikai thriller, 2007) (ism.) 12.00 Fial és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport 13.45 Aprovo TV - szórakoztató műsor 15.00 Land of Jokes (ism.) 16.00 Fial és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Érted táncolok - táncverseny show 1.00 Románia szeretlek! - kulturális magazin (ism.) 2.00 Aprovo TV - szórakoztató műsor (ism.) 3.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora 10.00 Sajtószemle - Mircea Badeaval 11.15 Nicsak, ki tetová! (fr.-olasz vígjáték, 1968) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat) 14.30 A nagy győztes - reality show (ism.) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Liga 1: Gloria Bistrița-FC Dinamo labdarúgó mérkőzés 22.30 Féltolt 2. (amerikai akciófilm, 2007) Sz.: Bill Goldberg, Ricardo Kuruft Brown 0.30 A hűvér holló (amerikai akciófilm, 1998) (ism.) 2.15 Féltolt 2. (amerikai akciófilm, 2007) (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (ism.) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.15 Menni vagy meghalni (angol-am. kalandf.) (ism.) 11.30 Világiak (Mondenii) (ism.) 12.00 Focus Monden (ism.) 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, diéta és egy sztár (ism.) 13.30 Teleshopping 14.00 Charleston (olasz vígjáték, 1978) 16.00 Focus monden (ism.) 16.30 Aki tud az nyer! (ism.) 17.30 Mestersége önkéntes 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán - reality show 20.30 A legszebb vidéki lány kerestetik 22.15 Shaft (am.-német akcióf., 2000) 0.30 Elárultak a szerelemben - reality show 1.30 Hírek (ism.) 2.30 Elárultak a szerelemben (ism.)

DISCOVERY

7.00 Egyszer egy ilyen vezetni! 8.00 Újjáépítők - 1956-os BelAir 9.00 Halálos fogás - Minden a legnagyobb rendben 10.00 Pizkos munkák - Majomgondozó 11.00 Végzetes másodpercek 12.00 Amcsi motorok - Eragon 2. 13.00 A túlélés törvényei - Panama 14.00 Állítólag... - Libikókás történet 15.00 Pizkos munkák - Majomgondozó 16.00 Hogyan készült? 17.00 Halálos fogás 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 A túlélés törvényei - Panama 20.00 Állítólag... - Alaszkaik különkiadás 21.00 Hogyan készült? 21.30 Amerikai favágók 22.30 Amerika határain 23.30 A túlélés törvényei 0.30 Dühöngő világ - Dühöngő sofőrök 3 1.30 Töréspont - Termosztát 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 Állítólag... - Alaszkaik különkiadás

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok (am. sorozat) 9.55 Egy kórház magánélete (sorozat) 11.00 Doktor House (sorozat) 12.05 Sárkányszív 2. (am. kalandfilm) 14.10 Monk (sor.) 16.05 CSI (ssorozat) 17.00 Greek, a szövetség (sorozat) 18.00 Feleségcsere (reality show) 19.00 A médium (sorozat) 20.00 10 év 10 nap alatt 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sorozat) 22.30 A lény (am. sci-fi, 1995)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 12.10 Europa League: Utrecht - Steaua 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.00 Europa League összefoglaló 21.00 Wrestling RAW 23.00 American Gladiators

ACASĂ

8.15 Tiltott gyümölcs 9.45 Rosalinda (sorozat) 11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.15 Viktória (sorozat) 16.30 Rosalinda (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Tiltott gyümölcs (sorozat) 20.30 Anna Karenina (am. film, 1985) 23.30 Hét bűn (sorozat) 0.30 Igaz történetek

FILM+

8.05 A Midsomer gyilkosságok (sorozat) 10.00 Televíziós vásárlás 13.00 A Midsomer gyilkosságok (sorozat) 14.55 A múlt nyomában (kanadai-amerikai thriller) 16.40 Házasodjunk, vagy tán mégse? (am. vígjáték) 18.45 Pusztító szélvihar (am. film) 20.25 Deep Impact 2. - A becsapódás után (német-am. akciófilm) 22.10 Kommandó (am. akciófilm) 23.50 Lopakodók (am.-perui akciófilm)

KANAL D

8.00 Orvosok 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Legyél az enyém 15.15 Aliye (török sor.) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 D-Hírek 19.45 Menyet anyának 5 20.30 Szemek az árnyékban 22.00 A remény bajnok (amerikai életrajzi dráma, 2005) 1.00 Painkiller Jane (kan.-am. sci-fi sorozat) 2.00 Vad szenvedélyek (erotikus film)

HÁLÓZAT

10.00 Prímatorna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Nagykörút 15.00 Tabu Tv 15.30 Patikus Magazin 16.00 Zodiákus 18.00 Őko-Házak 18.30 Irányjelző 19.00 Viva Natura 19.30 Tűzoltók (ismétlés) 20.30 Krisztus vándorai 21.10 A megregulázott fény, avagy lézer napjainkban 21.35 Hírhaló 22.00 Hidegtelezés (am. akciófilm) 2.00 Tabu Tv - Sztárhíradó

Október 21., csütörtök

Az év 43. hete és 294. napja, hátravan 73 nap

Ma **Orsolya** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Orsolya női név a latin Ursula név magyaros olvasatából ered, jelentése kis medve. Holnap **Előd** napja van.

Évfordulók

- 1790-ben a trikolór lesz Franciaország hivatalos zászlaja.
- 1805-ben trafalgárnál a brit hadiflotta, Horatio Nelson parancsnoksága alatt legyőzi a franciákat.
- 1879-ben Thomas Alva Edison bemutatja az első izzólámpát.
- 1921-ben IV. Károly, a volt magyar király másodsor is megpróbálja restaurálni a magyar királyi trónt.
- 1944-ben a második világháborúban a szövetségesek elfoglalják Aachent, az első német nagyvárost.
- 1944-ben brit-amerikai légitámadások a győri, az ipolysági (ma: Sály, Szlovákia), a feketehalmi (ma:

Codlea, Románia) és az ózdi vasútállomások ellen.

Vicc

- Pistike melyik a kedvenc tantárgyad?
- A kvantumfizika.
- De hiszen ti még nem is tanultok kvantumfizikát!
- Hát éppen ezért!

Recept

Tojáspörkölt

Hozzávalók: 1 fej hagyma, olaj, pirospaprika, só, bors, sok tojás (min. 6).

Elkészítés: Az olajban megpárolni a hagymát, mikor üveges pirospaprikával meghintem, és kicsi vízzel felengedni. És hagyom forrni, azért, hogy a hagyma pépesedjen. Közben a tojásokat megfőzöm. Hideg vízbe rakom őket, hogy könnyen meg lehessen pucolni őket. A hagymát sózom borsozom, és beleteszem a negyedekbe vágott főtt tojást. Még egy picike vízzel fel lehet önteni, és óvatosan megkavarni, és kész is van.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte még többnyire erősen felhős lesz az ég, több helyen várható eső, zápor. Majd délutántól csökken a felhőzet, megszűnik a csapadék. A nyugati szél időnként megerősödik. A hőmérséklet 9 és 16 fok között alakul.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	10°C	0°C
Brassó	8°C	-3°C
Bukarest	14°C	3°C
Csikszereda	7°C	-1°C
Kolozsvár	7°C	-3°C
Marosvásárhely	8°C	-2°C
Nagyvárád	10°C	1°C
Szatmárnémeti	9°C	0°C
Temesvár	9°C	-1°C

Gondolatjel

Visky István rovata

Nincs is nagyobb hiba annál, mint amikor valaki szem elől téveszti azt, hogy a tudás nem Isten, az ember nem gép és a feltevés nem tény. Amikor ezeket a dolgokat összekeverjük, akkor nem csak zavarunk növekszik meg, hanem fájdalomunk is. A dolgok helytelen tudása ugyanis zavart és a lélek egyensúlyának hiányát

okozza. Ilyenkor bár nem tudjuk a helyes utat, a szívünk legmélyén érezzük, hogy rosszul döntünk és hibás módon értjük a dolgokat. Ez az érzés viszont a legtöbb embert nem önvizsgálatra, hanem makacsságra ösztönzi. A makacsság a gondolkodás tudatos elutasítása és vak hit abban, amiben amúgy soha nem hinnénk.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A Kosban a Hold. Szeretné újfajta területeken is próbára tenni képességeit. Elvállal egy olyan megbízást, mely tele van izgalmas kihívásokkal.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Megismerkedhet egy emberrel, aki képes támogatni karrierje feljebbjutását. Meggondolatlan ígéretet senkinek ne tegyen.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kerüljön minden felesleges kockázatot. Csak akkor hozzon pénzügyi döntést, ha teljesen biztos a dolgában. Az estét kettesben töltheti kedvesével.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ügyintézésre éppúgy alkalmas ez a nap, mint lazításra. Az Ön kezében a döntés. Végre egy jó alkalom, hogy jó kedvében, könnyedén alakuljon a napja.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Egy bonyolult szakmai feladat köti le a figyelmét, s meglepő hatást fog tapasztalni a probléma megoldása felé vezető úton.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A házasságra vonatkozó néhány szükséges tanáccsal látja el egyik barátját, aki okosan használja fel a hallottakat, és ezáltal megoldódnak a problémák.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Boldognak, felszabadultnak érzi magát. Több időt tölthet most azokkal, akiket szeret. Boldog születésnapot!

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Jó alkalom kínálkozik arra, hogy rendezze régi adósságát. Különösen figyeljen arra, hogy az adós viszony miatt megromlott kapcsolatait is helyrehozza.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Tanulásra lesz lehetősége, csak az a kérdés, vannak-e határozott céljai. Ha új munkahely játszik fontos szerepet, akkor pedig próbálja megpótolni a hiányosságait.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

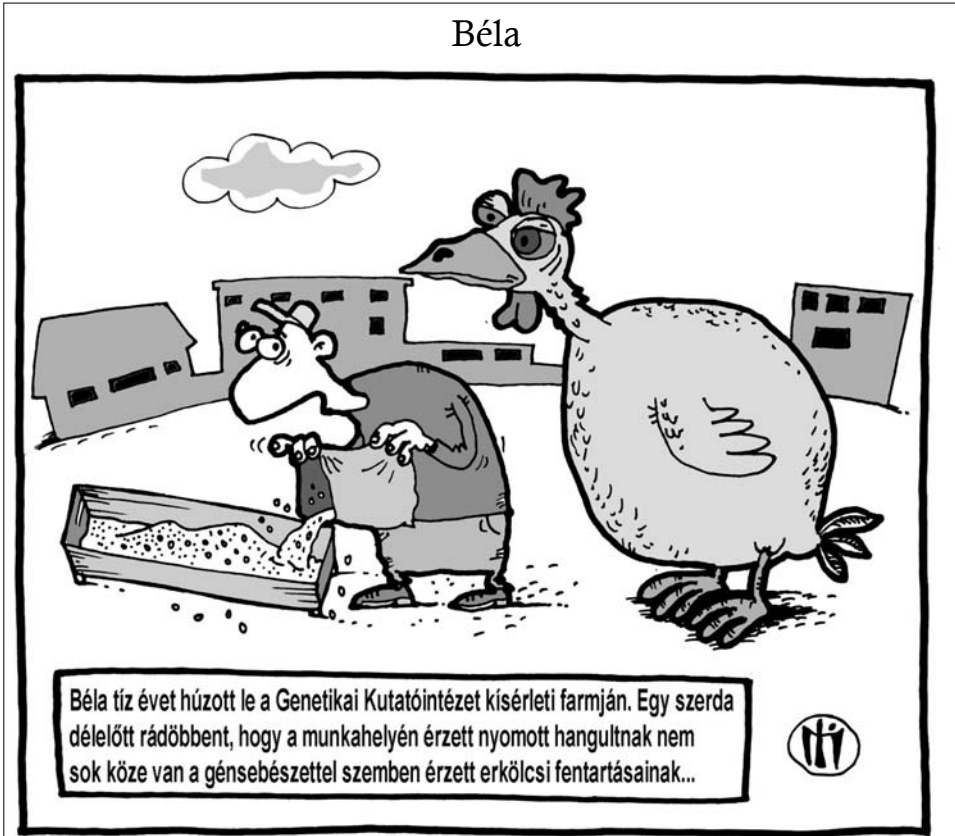
Lehet, hogy nem úgy alakulnak dolgai, ahogyan elképzelte, de nincs oka a pánikra. Erős vonzalmat érez kedvese iránt. Szerelme nem ismer határokat.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Próbáljon meg takarékoskodni. Kemény munkával szerzett pénzét kösse le, hogy ne költhesse el az első adandó alkalommal.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Nem sok készletet érez a munkához. Legszívesebben barátai-val töltené az egész napot. Sajnos azonban erre most nincs lehetősége. A szerelemben szeret adni, de kapni is.

Horváth István

***	HIRTELEN HARAGÚ SZEMÉLY (TREF)	DALAP... DARRIT; FÓVARÓS	MONITOR-TIPUS	OROSZ KI? KICSODA? (OR.)	FRANCIA ARANY	ALTATÓ-SZÓ	KIVAN	EGYFÉLE KOLTE-MENY	FRANCIA NŐI NÉV
A REJT-VENY MEGFEJTESE									
LETREHOZ, MEGTE-REMT									
FÜTTYÖS MADAR					ROBERT DE ...; SZINESZ				
VEZERLŐ-EGYSEG				AZON A HELYEN (NÉP)	ROMÁN VAK				
GALLIUM VEGYJELE			GÖRÖG NOB-JEL	RÉGI PÉNZ			IZOM-SZALAG		
ZORRO JELE		PASZULY	A-BŐL TÁRSA			A SARKÁNY ...; FILM	DISZES		
HINT		ZAMBIAI, LUXEMB., SPANYOL			ÉSZAKI FERFINEV	KOMÁROMI TELEPÜLES			NÉMÁN UTAZO!
ZOO					NEMA TONI!				
KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			LECSÚ-SZOTT, PÉNZTE-LEN						

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értéstületeket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
rádió
88 f M

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Sporttörténeti csíki siker

Kosárlabda

T. J. L.

▶ A férfi kosárlabda-bajnokság 12. fordulójából a vendégek kérésére előre hozott mérkőzésen a Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC 74-71-re nyert a Temesvári BC ellen. A keddi este volt a bajnokság újoncának első, sporttörténeti sikere az élvonalban. Tegnap este egy 3. fordulóból elhalasztott mérkőzést is pótoltak, a Marosvásárhelyi BC Mureș 79-60-ra nyert a Bukaresti CSM ellen. Dési Csaba tanítványai veretlenek maradtak és felzárkóztak a szintén hibátlan bajnoki címvédő, a CSU Asesoft Ploiești mögé.

A hét végén az ötödik forduló mérkőzéseit rendezik meg az alábbi menetrend szerint: Csíkszereda–CSU Asesoft, SCM CSS Craiova–Kolozsvári U-Mobitelco BT, Nagyvárad CSM–Nagy-szebeni CSU Atlasi, Brassói CSU Cuadripol–Buk. CSM, Energia Rovinari–BC Argeș Pitești, Medgyesi Gaz Metan–Politehnica Iași, Temesvár BC–CS Otopeni (szombat, 18 óra, TVR 3), BC Mureș–Buk. Steaua Turabo (vasárnap, 19.30 óra, TVR 3).

Eredmények a női bajnokság negyedik fordulójából: Észak-nyugati csoport: Sztarmárnemeti CSM–Kolozsvári U 73-55, Aradi BC ICIM–Gyulafehérvár 67-39 (a Temesvári Bega Danzio volt szabadnapos). Dél-keleti csoport: Alexandria–Craiova 66-54, Brassói Galactica–Poli Național Iași 67-43, Rapid–Olimpia 62-71 (a Sportul Studențesc szabadnapos volt). ◀

Öngólgyáras Kolozsvár

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Nem mindennapi mérkőzést vívott kedden este a müncheni Allianz Arenában Németország és Románia bajnoka. A BL csoportkörének harmadik fordulójában úgy nyert 3-2-re a Bayern, hogy ellenfele, a Kolozsvári CFR 1907 játékosai két góljuk mellett ugyanannyi öngólt is vétettek.

Három meghatározó játékos, Robben, Ribéry és Klose hiányában, Louis van Gaal több helyen is improvizációra kényszerült, ami meg is látszott csapata játékán. Piccolo óriási helyzetét követően vezetést szereztek a vendégek, De Zerbi tökéletes beadását Cadú vágta közelről a hálóba, 0-1. Alig négy perccel később a kolozsvári csapatkapitány Stăncioiu kapujába is betalált (1-1), a jobb sorsra érdemes hálóőr pedig öt percre rá Panin öngóljánál is tehetetlenek bizonyult, 2-1. Az első félidő utolsó másodperceiben Traoré ajtó-ablak helyzetben találta el a kapufát.

A hatvennégyezer szurkolójuk füttykoncertje dacára labdatartásra berendezkedett bajorok szerencsés góllal húztak el: Cadu Mario Gomez lábát találta el a labdával, amely onnan a hálóba jutott, 3-1 a 77. percben. Szűk tíz perccel később Culio lövése pattant a kapufáról Butt hálójába (3-2), majd Cadu és Hora együttesen ügyetlenkedte el a 3-3 nagy lehetőségét.

A CFR 1907 játékosai két góljuk mellett ugyanannyi öngólt is vétettek

Fotó: spotphoto.net/Maneszes Sándor

„Szerencsénk volt” – összegzett lakonikusan van Gaal, „a szerencse elpártolt tőlünk” – nyilatkozta Sorin Cîrțu tudván, hogy csapata óriási lehetőséget puskázott el a tartalékos Bayernnel szemben.

Az E csoport másik eredménye – AS Róma–FC Bazel 1-3 – sem kedvezett a kolozsváriaknak, akik visszsaestek a kvartett harmadik helyére. **A visszavágók előtt a sorrend:** 1. Bayern 9 pont, 2. Bazel 3 (5-5), 3. CFR 1907 3 (5-6), 4. Róma 3 (3-6).

Az F csoport veretlenjeinek moszkvai összecsapásán Zsirkov (23.) és Anelka (43.) góljaival verte a Szpartakot a Chelsea. Vad II István magyar játékezőt Marseilleben, a Stade Vélodrome-on debütált, ahol a francia baj-

nok Olympique 1-0-ra nyert a szlovák MSK Zilina ellen. Az egyetlen gólt Diawara szerezte a 48. percben. **A csoport állása:** 1. Chelsea 9 pont, 2. Szpartak 6, 3. Marseille 3, 4. Zilina 0.

A G csoport, és egyben a BL-kedd rangadójának sorsa már az első negyedórán eldőlt, miután Cristiano Ronaldo szabadrúgását (13.) követően Bonera (14.) öngólt csinált Mesut Özil lövéséből: Real Madrid–AC Milan 2-0. A négyes másik mérkőzésén az Ajax Amsterdam 2-1-re nyert a francia AJ Auxerre ellen, a gólokat De Zeeuw (7.) és Suárez (41.), illetve Birs (56.) szerezte. A francia Mignot a kispadon kapott piros lapot a 90. percben, de kiállították csapatársát, Oliechet, sőt a meccs-

csen elsőként a holland Ooiert is. **A csoport állása:** 1. Real Madrid 9 pont, 2. AC Milan 4 (3-3), 3. Ajax 4 (3-4), 4. Auxerre 0.

A H csoport slágermérkőzésén aláztak az Ágyusok, az Arsenal 5-1-re nyert a Sahtar Donyeck ellen. Eduardo a 82. percben lőtte az ukrán bajnok becsületgólját, addig Song (19.), Nasri (42.), Fabregas (60., büntetőből), Wilshere (66.) és Samak (69.) is megzörgette Pjатов hálóját.

Az addigi nyeretlenek összecsapásán portugál siker született, a Sporting Braga 2-0-ra nyert a Partizan Belgrad ellen. A gólokat Lima (35.) és Matheus (90.) szerezte. **A csoport állása:** 1. Arsenal 9 pont (14-2!), 2. Sahtar 6, 3. Sporting 3, 4. Partizan 0. ◀

Hokis gólzápor

ÚMSZ

▶ A közös magyar–román jégkorong-bajnokság, a MOL Liga keddi játéknapján egyetlen román csapat lépett jégre: a Steaua Rangers súlyos vereséget szenvedett Szekesfehérváron, 0-7 a Sapa Fehérvár AV19 ellen. A Ferencváros 2-1-re nyert a Dunaújvárosi Acélbikák ellen, a címvédő Vasas HC 2-0-ra vezetett a Miskolci Jegesmedvék csapata ellen, de a rendes játékidő végén 2-2 állt az eredményjelzőn. A szétlövés a budapestieknek kedvezett, Berta Ákos szentesítette a 3-2-t. Pénteken Brassói Fenestela 68-Miskolci JJSE, Újpesti TE–Ferencváros és Steaua Rangers–Sapa Fehérvár AV19 mérkőzéseket rendeznek. ◀

A táblázaton:	
1. Csík	16 14 0 2 92-28 39
2. Docler	17 11 0 6 80-46 33
3. Miskolc	16 10 0 6 75-54 31
4. Vasas	17 10 0 7 61-43 29
5. Brassó	15 8 0 7 53-44 27
6. FTC	16 7 0 9 59-58 22
7. Fehérvár	16 6 0 10 52-82 16
8. Steaua	15 4 0 11 48-72 13
9. Újpest	14 1 0 13 29-122 3

Tartalékos Steaua az EL-ben

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma este a csoportkör harmadik fordulójának mérkőzéseit rendezik meg a labdarúgó Európa Ligában. A K jelű kvartettben az egy pontos Steaua Hollandiába látogat, a két pontos FC Utrechthez. Utóbbi nem remekel az Eeredivisienben, ahol legutóbb csak 2-2-re mérkőzött hazai pályán az újonc De Graafschap Doetinchemmel, és 8 pontja a 9. helyhez elegendő.

A bukarestiek a Dinamo elleni örökrangadó 1-2-jének bosszúságával, a hazai pontvadászat ötödik helyezettjeként utaztak Liliomországba, ahol Marius Lăcătușnak főhet a feje, hogy milyen kezdőtizenegyet küldjön pályára. Galamaz, Marinescu, Brandan, Zapata, Baciu, Onofraș és Bilașco nincs az UEFA-listán, a legutóbbi bajnoki kudarcért felelősnek kikiáltott Iulian Apostol nincs már a keretben,

Kapetanosz pedig négyfordulós eltiltását üli.

Ilyen előzményekkel került az elutazók közé Székely János, a többiek pedig Tătărușanu, Lungu (kapusok), Bonfim, Emeghara, Gardoș, Geraldo, Abrudan, Martinovics, Latovlevics, Ricardo, Angelov, Nicolită, Tânase, Bikfalvi, Răduț, Matei, Surdu és B. Stancu (mezőnyjátékosok). A hazai sportsajtó már a mai kezdőtizenegyet is tudni véli, eszerint Lăcătuș Tătărușanu – Bonfim, Gardoș, Geraldo, Latovlevics – Ricardo, Angelov – Nicolită, Stancu,

Tânase – Surdu összeállításban kezd.

Az FC Utrecht–Steaua EL-mérkőzésről a Pro Tv számol be élőben, 20 órai kezdettel. A K csoport másik mérkőzésén az SSC Napoli és az FC Liverpool csap össze.

A magyar bajnok Debreceni VSC a Dzsudzszak Balázssal felálló holland PSV Eindhoven fogadja a budapesti Puskás Ferenc Stadionban. A hajdúságiak első két mérkőzésüket elveszítették a második számú európai kupában: előbb hazai környezetben az ukrán

Metaliszt Harkivtól, majd az olasz Sampdoria otthonában kaptak ki. Ezzel szemben a holland alakulat a lilomországi pontvadászat veretlen elsőjeként vág neki újabb EL-kalandjának, a kvartett négy pontos élvolasaként. A hajdúságiak húsz játékoskal utaztak tegnap Budapestre, Herczeg András vezetőedző eltiltás miatt nem számíthat Kabát Péterre, míg Komlósi Ádám és Farkas Balázs sérüléssel bajlódik. Az I csoport másik mérkőzésén az ukrán Metaliszt Harkiv az olasz Sampdoriát fogadja. ◀

A további program

A csoport: Manchester City–Lech Poznan (lengyel) és Red Bull Salzburg (osztrák)–Juventus Torino. **B csoport:** Atlético Madrid–Rosenborg Trondheim (norvég) és Arisz Szaloniki (görög)–Bayer Leverkusen (német). **C csoport:** Sporting Lisszabon–Gent (belga) és OSC Lille–Levski Szófia. **D csoport:** Villarreal (spanyol)–PAOK Szaloniki (görög) és Dinamo Zágráb (horvát)–FC Bruges (belga). **E csoport:** Sheriff Tiraszpol (moldovai)–BATE Boriszov (fehérorosz) és AZ Alkmaar (hol-

land)–Dinamo Kijev (ukrán). **F csoport:** Palermo (olasz)–CSZKA Moszkva és Sparta Prága–Lausanne (svájci). **G csoport:** Zenit Szentpétervár (orosz)–Hajduk Split (horvát) és Anderlecht Brüsszel (belga)–AEK Athén. **H csoport:** Young Boys Bern (svájci)–Odense (dán) és VfB Stuttgart (német)–Getafe (spanyol). **J csoport:** Borussia Dortmund (német)–Paris Saint-Germain és Karpati Lviv (ukrán)–Sevilla (spanyol). **L csoport:** CSZKA Szófia–Rapid Bécs és Besiktas Isztambul–FC Porto.

Röviden

A magyarok is megelőzték a románokat

A magyar válogatott (598 pont) hét helyet előrelépve a 44. a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) tegnap kiadott, legfrissebb világranglistáján. Folytatódik Románia (568) mélyrepülése, a trikolórok az 50. helyig csúsztak vissza, s többek között Burkina Faso is előtűnik. Továbbra is Spanyolország (1881) vezet Hollandia (1683) előtt, a dobogót pedig Brazília (1493) egészíti ki, miután megelőzte a világbajnoki bronzérmes Németországot (1481).

Bousquet is doppingolt

Két hónapos eltiltást kapott az augusztusi, budapesti úszó Európa-bajnokságon két számban is aranyérmes francia Frédéric Bousquet, miután szervezetében a serkentők közé tartozó heptaminolra bukkantak. A *L'Equipe* című sportnapilap szerdai értesülése szerint a 29 éves olimpiai ezüstérmes versenyző még az Eb előtt, egy június 13-i vizsgálaton adott pozitív mintát, ám az eredményt csak most hozták nyilvánosságra. Az eltiltás szeptember 20-tól él. Bousquet 50 m gyorson és a 4x100-as vegyesváltó tagjaként lett a Margitszigeten kontinenselső, 50 m pillangón másodikként zárt, míg a 2008-as pekingi olimpián a 4x100-as gyorsváltóval lett ezüstérmes.

Menesztették Rijkaardot, jön Hagi?

Immár biztos, hogy távozik posztjáról Frank Rijkaard, a török Galatasaray labdarúgócsapatának holland vezetőedzője. Az együttes hazája bajnokságában csupán a kilencedik helyen áll, nyolc forduló alatt ötvenszázalékos teljesítményre volt képes. A gárda vasárnap otthon kapott ki 4-2-re az Ankaragücüctől, és ezt követően bontott szerződést a török klub a játékosként Európa-bajnok és BL-győztes szakemberrel. Azóta Fatih Terim nem fogadta el a klub ajánlatát, így nem kizárt, hogy Gheorghe Hagi ül le a Galata kispadjára.

Atlantic Cityben bokszol Erdei

Erdei Zsolt, a Bokszt Világszervezet (WBO) korábbi félnehézsúlyú világbajnoka november 20-án ismét kötelek közé lép, a 36 éves magyar versenyző az egyesült államokbeli Atlantic Cityben a kenyai Samson Onyangóval találkozik. Az amerikai ESPN csatorna szerint az amatőrként olimpiai bronzérmes Erdei három mérkőzésre szóló szerződést írt alá az egyik legismertebb amerikai promotérral Lou DiBellával, aki többek között olyan sztárokat képvisel, mint Bernard Hopkins, Sergio Martínez vagy Glen Johnson.